Povestea Vorbii 21

Publicaţie de cultură scrisă editată conf. Legii 186/2013

Asociaţia oamenilor de ştiinţă şi artă - ECOSTAR 21

ISSN 2285 – 6919
ISSN-L 2285 – 6919

INTOL PRESS • Anul VI(XXV), nr. 2(20) - iunie 2017

www.culturaarsmundi.ro

CUPRINS:

- **APEL PENTRU UN CONGRES ANIVERSAR LA CHIŞINĂU**
  Viorel DOLHA.....pag.1
- **MIHAI SPORIŞ - poezii** pag.1
- **EU, CA O POVESTE VIE**
  Daria Nicola NIŢĂ.....pag.2
- **PRIN LUMEA VĂZUTELOR ŞI A NEVĂZUTELOR**
  Felix SIMA.....pag.3
- **SĂRBĂTOAREA HRAMULUI CATEDRALEI ARHIEPISCOPALE DIN RÂMNICU-VÂLCEA**
  Simona Maria KIS.....pag.4
- **EVENIMENT ISTORIC LA CREMENARI**
  Gheorghe PANTELIMON.....pag.4
- **SĂRUTUL OPRIT, TÂNGUIRE**
  Ligia NICOLESCU.....pag.5
- **CENACLUL CENACLURILOR LA BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ-VÂLCEA**
  Petre CICHIRDAN.....pag.6
- **CONSTANTIN GEANTĂ-poeme**.....pag.6
- **GEORGE ANCA - Ruda(poem)**.....pag.7
- **MINUNEA**
  Marian PĂTRAŞCU.....pag.9
- **PE ARIPI DE POEZIE ŞI IUBIRE PURĂ**
  Zenovia ZAMFIR.....pag.9
- **IEPURELE DE GHIPS**
  Nicolae TOŞU.....pag.10
- **ACTIVITATE DESFAŞURATĂ DE PREOŢIMEA ROMÂNĂ ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL.**
  Arhim. Veniamin MICLE.....pag.11
- **FENIA DRIVA: „CĂLIMĂNEŞTI ŞI OAMENI AI SĂI. IOAN VASIU, PRIMAR OT CĂLIMĂNEŞTI”**
  Paula Adriana COZIAN.....pag.12
- **CĂLIMĂNEŞTIUL - O LOCALITATE A SPIRITUALITĂŢII, CULTURII ŞI SĂNĂTĂŢII**
  Gheorghe MĂMULARU,
  George MĂMULARU.....pag.12
- **CSAKY E POE - Fântâna albă(poem)**.....pag.13
- **CLAUDIA VOICULESCU - parodii**.....pag.15
- **UNDE FĂCEAU STRĂBUNICII NOŞTRI PLAJĂ**
  Claudia VOICULESCU.....pag.15
- **LA GALERIA DE ARTĂ „ARTEX”, DOUĂ STILURI, PENTRU O „VEGETALIA”**
  M. SPORIŞ.....pag.16

APEL PENTRU UN CONGRES ANIVERSAR LA CHIŞINĂU

Simpla enunţare a faptelor istorice ascunse până acum şi petrecute la 1917 în Chişinău şi Tiraspol poate întoarce cu faţa către adevăr o naţiune ţinută în întuneric!

Sute de cadre didactice din R.Moldova (inclusiv raioanele nistrene), România, Ucraina şi Serbia speră că vor avea sprijinul autorităţilor de la Bucureşti şi Chişinău în organizarea unui congres aniversar de amploare în perioada 1 – 13 august 2017. Iată doar câteva dintre evenimentele istorice aniversate, din păcate extrem de puţin cunoscute pe malurile Prutului cât şi ale Nistrului:

• 100 de ani de la înfiinţarea „Asociaţiei Învăţătorilor din Basarabia şi de Dincolo de Nistru” (14 apr. 1917), asociaţie care va începe în vara lui 1917 să ţină primele cursuri de limbă română pentru învăţătorii basarabeni şi transnistreni;

• 100 de ani de la Primul Congres al Învăţătorilor din Basarabia (25–28 mai 1917), congres la care Alexei Mateevici spunea: „N-avem două limbi şi două literaturi, ci numai una, aceeaşi cu cea de peste Prut. Da, suntem moldoveni, fii ai vechii Moldove, însă facem parte din marele trup al românismului”;

• 100 de ani de când „Deşteaptă-te, române!” a fost declarat de Sfatul Ţării imn oficial al Republicii Democratice Moldoveneşti (21 nov. 1917);

• 100 de ani de când la Tiraspol se cânta ”Deşteaptă-te, române!” şi se defila cu tricolorul la Primul Congres al Moldovenilor din Stânga Nistrului (Tiraspol, 17-18 dec. 1917);

• 100 de ani de când studentul basarabean Teofil Ioncu în septembrie 1917, la Kiev, la Congresul naţionalităţilor din Rusia, spunea: „Salut congresul naţiunilor în numele Românilor din Basarabia! Naţiunea moldovenească nu există. Există o naţiune română. Numele Moldova, Moldoveni, este numai teritorial, dar nu naţional”;

• 100 de ani de când la 20 octombrie 1917, la Chişinău, delegatului transnistrean Toma Jalbă, care cerea unirea Transnistriei cu Moldova, Ion Buzdugan îi răspundea: „Nistrul îl vom săpa împreună şi vom îndrepta apa lui pe dincolo de hotarul sufletului românesc, pentru ca nimic să nu ne mai despartă.”

• 300 de ani de când Dimitrie Cantemir, „Voievodul şi de moşie Domn al Moldovii”, publică în 1717, la Sankt Petersburg, în „limba româniască”, „Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor întâi pre limba lătiniască izvodit, iară acmu pre limba româniască scos.”

Asociaţia Generală a Învăţătorilor din România crede că este momentul optim de fi contracarate tezele românofobe care susţin că unirea Basarabiei cu România s-a făcut cu forţa de către armata română. Dascălii au planificat la început de august manifestări de amploare care să aducă în prim plan argumente de necontestat ale românismului basarabenilor, românism manifestat cu mult înainte de intrarea trupelor române la est de Prut.

Dintre multe, multe alte informaţii privind însingurata Transnistrie, mai amintim împlinirea a 225 de ani de la apariţia pe malul stâng al Nistrului a primei cărţi de poezie din întreaga literatură română, „Poezii noo” (1792-1796), poeziile prinţului Ioan Cantacuzino, primul autor român cu volum tipărit, volum în a cărei „Predislovie” se scrie că stihurile sunt „alcătuite pă limba rumânească”, 85 de ani de la hotărârea din 2 februarie 1932 a conducerii Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldoveneşti (Transnistria) de trecere la alfabetul latin şi 80 de ani de când, în 7 august 1937, în aceeaşi Transnistrie, începe prigoana împotriva grafiei latine care educă tineretul moldovenesc „în spiritul naţionalismului român”.

Sperăm să fim ajutaţi în a ne îndeplini misiunea de a răspândi adevărul, misiune enunţată magistral de Alexei Mateevici în 1917, la Chişinău, la congresul învăţătorilor: „Ei bine, dacă aţi luat asupra D-voastră sarcina de a lumina poporul, apoi trebuie să daţi poporului idei adevărate, căci altfel întreg învăţământul e fără rost. Lucrul drept poate înflori numai dacă se întemeiază pe idei drepte. Trebuie să ştim de unde ne tragem, căci altfel suntem nişte nenorociţi rătăciţi. Trebuie să ştim că suntem români”.

Organizatorii pot fi contactaţi la tel 0723259290 sau 0744195155 sau asociatiainvatatorilor@gmail.com

Viorel DOLHA, Preşedintele Asociaţiei Generale a Învăţătorilor din România.

MIHAI SPORIŞ

Foto: Mihai Sporiş

Mărginime... Ţară frumoasă
şi sănătoasă. Popor ascultător

Politicienii vremii

Politicienii?
Ca renii
Iernii
Ori ca cerbii
Ierbii

Înfloresc
Le cresc
Coarnele
Şi goarnele
Coroanele
Cocoanele
Câteodată
Deodată

Primăvara
Şi vara
Cocoşaţi
Ajutaţi
Drepţi
Şi cocoşaţi
De-ntreagă
Lume largă

Cresc la soare
Iute tare
În viteză
Şi fotosinteză
Şleahtă obeză

Mii de frunze
Scuze

Prinse-n ventuze
Le-ascund ochii
Cu deochii
Gura struna
Cu minciuna
Nasul
Grasul
Miroase

Descoase
Sosuri
Prisosuri
Sărate
Nesărate
Picante
Pipărate
Hibele adverse
În averse
Urechea
Perechea
Ciulită
Ascultă
Vrute
Nevrute
Cu evidență
Prudență

Și prea
Nu prea
Competență

Bâzâie
Zumzăie
Roiesc
Se foiesc
Răcnesc
Marea
Cu sarea
Trăncăneală
Boncăneală
Cel mare
Sare
Călare
Pe ciuta

Reduta
Adună votul
Potul
Apoi totul
Atunci alaiul
La mălaiul
S-ascunde
Și tunde
Pășune
Apune
În noapte
Tot ce se poate
Dă din coate
Fiindcă poate
Oase roade
Trai, trai
Pe vătrai

Cei cu divorțul
Fac pe mortul
Cu nerăbdare
Așteaptă dosare
Puse-n spinare
De cerbul cel mare
Norocul
Cu trocul
Nu-l are
Tot porcul
Fără coarne
Goarne
Antene
Coroane
Conturi
Și ponturi
Fără relații
În constelații

Fir-ar să fie
e… pușcărie!
e …pușcărie!

Vai de biet
Cucuiet
Politicianu
Fost baștanu
Cum se schimbă
Se reschimbă
Vrerea
Puterea
La soroc
Hodoronc
Tronc
Îi cad goarnele
Și coarnele
Pân să-i crească altele

Își ascute coatele
Își schimbă căciula
Și hula
Semaforul
Și …televizorul
Totul cu artă
Pentru altă barcă
Câte unul mut
Devine tăcut
Se face haiduc

Cată ziua toată
Toată
Ce a fost odată
Visând roata
Neroada
Ca mineriada
Cu răsplata

Plata
Poate la soluția
Cu… răscoluția

Împunsături amicale

Lui I.P realizator de emisiuni (in)culturale pe la canalele salubre ale TV-locale

Aoleu! Ce chin, ce jale…
În încâlceala dumisale:
Doar limbă spargă, mandarină
Priveşti saşiu, fără vreo vină.

Prin mulțimea de canale
De-l văd, cu multă jale
Scuip iute-n sân şi pe antenă
Cruce îmi fac şi-arunc o anatemă

Lui I.P care s-a supărat pe Artur Silvestri

În cea seară, în cel loc
S-a supărat, se făcu foc:
A.Silvestri nu-I prooroc,
E-o cadă de Târnăcop!

Elevii s-au supărat pe I.P,
care nu se coboară din Academie în clasă.

Iubind mai mult pe C. Baltag
Despre care-a scris cu drag
Elevii toți din gelozie
L-au cam urât, fir-ar să fie!

N-au mai vrut chineza
Pe scaun i-au pus piuneza
L-au implorat să nu le trecă pragul,
predea lui Cezar şi Baltagul.

Când te citim, chiar ne crucim
Doamne ce harababură
Din ce ştiam mai rău prostim
Ni se strâmbă limba-n gură!

I.P şi uneltele

De Târnăcop nu-i este drag
E-o bună coadă de Baltag.

Ce zarvă-larvă-n limba spargă
Cine?, cât?, cum? să-l înțeleagă?

Într-o seară la cenaclul„Petale” dedicat lui Păstorel Teodoreanu, lansam catrenele:

Introducere:
De are, de nu are rost
Se scrie azi şi mult şi prost!
Să n-am parte de blestem
Am să scriu numai catren!

Lui Păstorel post mortem

Vin d-ăl bun băut-a cu plăcere
Că mort de e ni-l tot mai cere
Cred însă, am şi o părere
La cârnăciori şi mici, băut-a bere!

Şi azi ca ieri, cu „frații” de la
Răsărit (de dicolo de Don şi Nistru)
Davai ceas!, davai palton!
Davai tot!, până la ras
Da, vai! ceas nenorocit
Cu ce „frați” ne-ai pricopsit!

Narcisismul poeților care scriu privindu-se în oglindă

Se uită-ndrăgostitul în oglindă
Se suleimeneşte şi se strâmbă
E-ndrăgostit de sine, să se ştie
Oful şi-l spune, scriindu-şi poezie.

Viorel Popescu vrea o... Boema la Râmnic

Şi-a pus în minte, şi-a dat şi temă
La Râmnic, Viorel vrea o *boemă*
Ca moldovenii mă întreb: *cu cinii*?
Avem Boema şi pe Mimi, ale defunctului:
Puccini!

FELIX NE RECOMANDĂ UN DEBUT LITERAR

Eu, ca o poveste vie

Eu sunt ceva sau cineva. Sunt totul sau nimic. Pot fi oricine vreau; aleg să fiu eu. În părul meu şaten se încurcă mereu câteva poveşti pe care sper că nu le voi uita niciodată. Şi seara sau când am timp să povestesc, mă pieptăn. Uşor şi fin amintirile coboară în palma mea, nerăbdătoare. Şi le ascult, mă joc cu ele, le fac confesiuni, iar când am terminat, le prind ca nişte clămițe înapoi în păr, până următoarea dată când am nevoie de un prieten. Aşa că nu mă judecați dacă am uneori părul mai încâlcit.

Genele mele se aseamănă cu cele mai lungi fire de iarbă, însă negre. Pe ele se mai scurge din păr nişte elixir de poveste, care îmi ajunge şi în ochi. Astfel, lumea pe care o văd îmi dă motive să o iubesc. Mă face să mă simt ca într-un basm. Ochii mei sunt albaştri asemenea unei mări învolburate, de aceea, în spatele lor, unde e locul creierului, acesta se întruchipează în forma unui coral mare, frumos şi ramificat. Acesta a fost cercetat doar la suprafață; cine ştie ce descoperiri se vor mai face... Ar putea fi mai frumos decât este? Ce creaturi vor mai fi descoperite? Deja pe lângă el îşi face veacul un stol de porumbei colorați care pândesc ramificațiile coralului de sub care mai apar nişte peştişori cerebrali, câteva meduze mai curajoase sau nişte crabi intelectuali.

Nasul meu se vrea foarte vigilent. Însă fiindcă mi-l bag peste tot, sfârşesc cu el uneori cam turtit în tot felul de situații.

Dacă majoritatea gurilor sunt ocupate cu mâncatul, a mea este ocupată cu vorbitul. Nu numai cu spusul poveştilor, ci şi cu fredonatul sau interpretatul melodiilor. Viața mea ar fi numai mingi uriaşe de iarbă uscată ce străbat, duse de vânt, pământul Vestului sălbatic dacă nu ar exista muzica. Ea îmi răsfață urechile de elf cu melodii fine şi relaxante. Este ca şi cum aş avea nişte căşti pufoase de iarnă, având încorporat un MP3 player.

În caz că nu era evident, îmi folosesc gura şi la mâncat. Îmi place foarte mult lasagna, care îmi face papilele gustative fericite, colorându-mi buzele în diferite culori. De aceea nu am nevoie de luciu de buze.

Dar mare parte din esența mea este în inimă. Eu o mai numesc şi statuia de cristal. O consider monumentul meu neprețuit, fără de care nu aş fi eu. Este de cristal deoarece este fragilă şi se poate sparge imediat. În ea port sentimente şi orice lucru valoros la care țin: Famile, Prietenie, Poveşti, Pasiuni. Ea mă ajută să le iau cu mine peste tot.

Inima mea este cea mai bună pictoriță din câte există, deoarece ea îmi schițează grandios portretul moral. Eu sunt o fată destul de cuminte, dar dacă am ocazia să fac o năzbâtie... de ce nu? Mă distrez şi trăiesc fiecare clipă la maxim, nu departe decei dragi. Îmi place să fiu în centrul atenției ca un glob disco în mijlocul unei petreceri. Sunt destul de distractivă, fac glume bune, deşi uneori aterizează în discuție ca nuca în perete... Eu nu cuget prea mult şi îmi place acțiunea. Când iau decizii, inima se ceartă cu mintea şi este aşa de multă gălăgie încât nu-mi mai aud gândurile. De obicei inima câştigă, deoarece mi-e teamă că, dacă nu o ascult, se va crăpa.

Dacă trebuie să vorbesc despre mâini, pot spune că sunt armele şi instrumentele cu care îmi las amprenta (şi la propriu şi la figurat).

Picioarele mă conduc peste tot, inclusiv prin senzații. Ca atunci când calc pe nisip sau pe iarbă.

Dacă ar fi să vorbesc despre mine ca un tot, să trag o concluzie, ar fi aceea că sunt o marionetă. Ştiu ce vreau să fiu, dar mai am mult de retuşat. Acea schiță a inimii trebuie transformată într-o operă de artă. La capătul sforilor mele se află norocul şi soarta, ghidându-mă la orice pas. Prietenia se află în mine. Îmi gâdilă simțurileşi mă schimbă.

Dacă ar fi sa-mi fac un selfie... ce-aş surprinde? Un chip (sau mai multe), o parte dintr-un peisaj, o mână... Poveştileagățate în părul meu ar fi invizibile, prin ochii mei albaştri nu mi s-ar vedea coralul... şi ştiți de ce? Asta e problema selfie-urilor: nu poți prinde în poze imaginația. Aş putea să zâmbesc, ca să transmit bucurie. Dar... asta nu este mult. Veniți la spectacole ca să mă cunoaşteți! Fiți prietenoşi ca să mă cunoaşteți! Iubiți, ca să mă cunoaşteți! Pentru că o poză e doar un portret alb-negru. Eu sunt culoarea: eu sunt viața... palpitândă.

Daria Nicola NIȚĂ, Clasa a VI-a,
Colegiul Național
„Vasile Alecsandri” - Galați

PRIN LUMEA VĂZUTELOR ŞI A NEVĂZUTELOR. CU MAMA, NĂSCUTĂ ÎN 1927

Felix SIMA

I-am pregătit lumânările încă de acum câteva zile. Lumânări galbene de miere, de ceară de albine... iubea albinele pe florile de trifoi din curte, le urmărea, le număra... îi plăceau toate produsele stupului... Lumânări subțiri, aşa cum sunt mâinile ei: subțiri, ca două rămurele.

Casa care era a ei şi a soțului ei, a părinților noştri şi a noastră, va fi, de acum înainte, a altcuiva. A unuia dintre urmaşi - moştenitori. Dar... să lăsăm timpul să treacă/ Cu toate păcatele/... Să aducă altele./

Cât a luptat Carmen să o țină în viață!Cât a muncit, sărăcuța, să o hrănească şi să-i dea schimburi curate întotdeauna! Zadarnic! Totul a fost zadarnic. Un plâns deznădăjduit.

În seara aceasta nu am văzut apusul din curtea casei, spre dealuri. Am văzut numai apusul ei. Stingerea Ei, din clipă în clipă.

Vedeam în fiecare zi răsăritul Ei în casă, apoi vedeam răsăritul soarelui afară, spre Olt.

Trecuse cu mult peste vârsta generației sale care s-a topit acum două - trei decenii. Împlinise nouăzeci de ani, bătuți pe muchie, plus două luni.

Întotdeauna, de când mă ştiu, de aproape şaptezeci de ani, ne-au cântat cucuvelele pe casă. Ele dorm, vara, în coşurile de fum ale sobelor... De data asta, cântă de-adevăratelea...Nu ne-au murit, în toți aceşti ani de când ne cântă cucuvelele, decât bunica Ioana, în 1984 şi tatăl, în 1994, iar acuma, cântându-i cucuvelele de şaptezeci şi ceva de ani, Mama... Dar ne-au cântat, întotdeauna, şi guguştiucii şi greierii şi pitpalacul, ne-au ciripit, întotdeauna, şi vrăbiile şi rândunelele, ne-au „tocat" şi berzele din capătul uliței şi coțofenele şi broaştele şi răcăneii pe sub florile de Regina nopții şi ... ne-au cântat şi radiourile şi casetofoanele de prin vecini, ca peste tot...întotdeauna.

Este lună plină... S-a împlinit vrerea Domnului... s-a plinit veacul… Ne-am gândit întotdeauna la cum va fi atunci când... Iată că acel atunci a devenit acum... Praf şi scrum... Inevitabilul s-a produs... Este aici, cu noi, pentru noi... Am iubit foarte mult icoana Sfinților Împărați Constantin şi a mamei sale Elena, deoarece cuprinde şi numele Ei.

Curând vor veni preoții... „Preoți - munții mari,/ Paseri - lăutari,/ Păsările mii/ Şi stele făclii.../"

Încă ştia toate poeziile din şcoală şi toate cântecele de pe atunci. Cred că le repeta în nopțile de singurătate. Cu ele îşi umplea timpul. A fost un timp bogat pentru Ea. În felul acesta, ne-a îmbogățit şi pe noi. Am rămas mai bogați pentru totdeauna, dar mai săraci fără Ea. Dumnezeu stabileşte echilibrul în natură. El are grijă ca în noi să fie o cumpănă dreaptă - întotdeauna, tot timpul. Timpul este al Lui. Şi noi suntem ai Lui. Dumnezeu ne strânge sub aripile Lui. Îi simt aripile cum ne ocrotesc, cu căldură.

Ştergarele din casă, cusute de ea în tinerețe, s-au îngălbenit ca hârtia, puțin câte puțin, în fiecare an. Pălăria lui tata, din cuier, s-a mai albit cu un strat fin de praf. Sapele cu care munceam, cândva, împreună, stau orânduite undeva, sub o streaşină. Se mişcă din coadă. Nu le-a mai bătut nimeni nicio pană, nu le-a mai bătut nimeni în gură, pentru ascuțit. Ulița satului, plină de praf cândva, prin care noi alergam desculți, acuma este asfaltată şi aleargă pe ea maşinile cu 70 km pe oră. Vaci nu mai sunt... Vecinul Costel mai are o vacă şi o ține legată la iesle, cu lucernă şi furaje. Țăranul cumpără lapte de la alimentară. Nu mai este rentabil să şi-l producă. Iarba pe care o taie cu cositoarele mecanizate nu o dau nici măcar la găini, ci o aruncă direct la tomberonul care este ridicat săptămânal, ca la oraş. Ne-am trezit şi astfel că a dispărut diferența dintre sat şi oraş.

O parte din islazul comunal a fost ocupat de trupele NATO cu corturile lor, cu tehnică de luptă. În 6 iunie au trecut cinci elicoptere uriaşe de transport, cu două elicii, pe deasupra satului! În semn de respect pentru Mama! A fost soție de veteran din Războiul al Doilea Mondial! Trebuie aplaudată!

Cuvintele pe care i le-am spus eu - s-au dus cu ea în pământ... Cuvintele pe care ni le-a spus Ea - au zidit, în sufletul nostru, ceva, clipă de clipă...

O văd acuma - cu părul răvăşit de dureri...

Săraca! Nu i-a plăcut niciodată să lucrez atâtea cruci - troițe! Parcă simțea că le lucrez pentru ea. Însă eu le lucrez dintr-un principiu ortodox. Ele sunt în tradiția ortodoxiei... Orice român care se pricepe să țină în mână un briceag, o daltă, ciopleşte o cruce, o elice... Acuma, într-adevăr, i le dedic şi i le voi înmulți, pe cât voi putea...

Sunt singur cu ea, aşa cum nu am mai fost de mult timp. Câtă linişte este între noi. După ce mori, totul este lin! Pluteşti peste adâncurile vieții tumultuoase! Aici, în moarte, unde s-a dus Ea, totul este lin. Nu avem nicio pârghie care să ne mişte! Plutim, pur şi simplu...

Un fluture de noapte ne vizitează sufrageria. Se ascunde sub rafturile cu cărți. Îşi lasă polenul pe unde doreşte!

Sunt cu mama... Noi singuri... Amândoi... În zilele bune ale sfârşitului, se cățăra pe braşele mele - să se ridice la viață. Chiar îi spuneam, până la epuizarea ei, până la exasperarea mea: „Cățără-te! Cățără-te pe mâinile mele!" şi se cățăra. Cu câte puteri avea!... Din ce în ce mai slabe... Abia acum, în această singurătate caldă, calmă, pot să-i spun:„Iartă-mă!" Pentru ce? Pentru chinurile facerii - în care m-a născut - prima iertare. Apoi, urmează iertările pentru multe şi mărunte năzbâtii, boroboațe, năzdrăvănii, urmează iertările pentru greşelile grave săvârşite de mine în viață, pentru suferințele pricinuite ei, ştiute şi neştiute de mine, cu voie sau fără de voie.

Carmen a suferit cel mai mult, la stingerea Ei. Nu a crezut nicio clipă că nu poate să o facă bine, să o pună pe picioare. A schimbat-o, a spălat-o, a uns-o, a înfăşat-o, a ridicat-o, a culcat-o, a îmbrățişat-o şi s-a trezit cu Ea... rece...

A trecut prea repede prima noapte cu Ea... e duminică... Se simte în aer că este duminică... S-a stins sâmbătă seara, la 20, 45. Am petrecut cu ea o noapte, aşa cum nu am petrecut niciodată. Petrecând-o pe Ea în lumea de dincolo... Am aşezat sicriul pe masa de „revelion în familie". De când nu am mai deschis masa de revelion? Cred că de patruzeci de ani... Când eram copii - petreceam revelionul în jurul acestei mese. Întotdeauna o deschideam - ne plăcea să o deschidem şi să o montăm - şi petreceam împreună, cu mama, cu tata, cu cei doi frați, câteva ore împreună, cu bucurie, cu Moş Gerilă, portocale, suc, cozonaci, plăcinte, bomboane de pom, ciocolată, portocale, alune...

A căzut într-o depresie totală văzându-se în căruciorul cu rotile şi la mers cu cadrul.

Cu Ea - se mai stinge o epocă. Epoca tăbliței de lut şi a condeiului de cărbune, epoca trenurilor aglomerate, a cinematografelor cu grădini de vară, a oraşelor răcorite cu sifon şi limonadă, epoca întovărăşirilor agricole, a difuzorului cu lămpi şi a televizorului alb – negru.

Devotată şi supusă soțului său, îmi pare rău că nu mai are ocazia să citească şi aceste rânduri ale mele - dedicate Ei.

Din cauza imobilizării la pat, i-au încetinit şi încetat funcțiile vitale; nu a mai putut merge, nu a mai putut vorbi, nu a mai înghițit nimic, i-a încetat respirația, i-a stat inima.

A rămas cu fața neagră, întoarsă către noi, tuciul uriaş în care fierbea bulionul, magiunul, în care făceam porumb fiert, vara - toamna.

Acum o lună, tocmai îi cumpăraserăm o scară nouă de urcat la pod, unde mai trebuia aranjată, din când în când, câte o țiglă deplasată în timpul ploilor vijelioase. A devenit scara Ei pentru urcat la Cer, începând cu data de 8 iulie, 2017.

Bunica Ioana şi Elena Sima

Icoana casei,1853

Puiu, Cristian şi Felix Sima, cu părinții.

SĂRBĂTOAREA HRAMULUI CATEDRALEI ARHIEPISCOPALE DIN RÂMNICU-VÂLCEA

În Duminica a treia după Paşti, 30 aprilie 2017, în Mitropolia Olteniei este prăznuită sărbătoarea „Aducerea Moaştelor Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica, Ocrotitorul Arhiepiscopiei Râmnicului, în Oltenia”, hramul Catedralei Arhiepiscopale din Râmnicu-Vâlcea. Această sărbătoare închinată Sfântului Ierarh Calinic rememorează evenimentul duhovnicesc şi istoric petrecut în perioada 28 aprilie - 5 mai 2012, când Moaştele Sfântului Calinic de la Cernica au poposit în mai multe locuri din Mitropolia Olteniei. Înaintea desfăşurării Sfintei Liturghi arhiereşti din 30 aprilie, din Complexul Arhiepiscopal din Râmnicu Vâlcea au mai avut loc manifestări închinate acestui eveniment major din viața râmnicenilor: Grupul psaltic Melodos, condus de către Protopsaltul Bogdan Marin, a susținut în Catedrala Arhiepiscopală, vineri, 28 aprilie, Concertul de cântări bizantine Astăzi toate s-au umplut de lumină!; primirea delegației parohiale care însoțește moaștele Sfântului Ciprian, aduse de la Biserica Sfântul Ciprian - Zlătari din Bucureşti, de către ÎPS Varsanufie, în parcul de la Teatrul Anton Pann şi procesiunea pe Bulevardul Tudor Vladimirescu, Calea lui Traian, spre Arhiepiscopie, 29 aprilie, şi slujba de priveghere. La Sfânta Liturghie din 30 aprilie pe lângă o mulțime impresionantă de oameni, enoriaşi ai Arhiepiscopiei, preoți şi călugări din jurul Arhiepiscopiei, din celelalte localități şi parohii vâlcene; au condus Sfânta Liturghie, Mitropolitul Olteniei, ÎPS Irineu, Arhiepiscopul Râmnicului ÎPS Varsanufie, PS Emilian Lovişteanul, episcop vicar la Arhiepiscopia Râmnicului şi mulți înalți ierarhi din țară, dar şi din Burundi şi Rwanda, PS Innochentios, Episcop. Fiind prezenți la Sfânta Liturghie, nouă, personal, ni s-a părut una foarte frumoasă şi înălțătoare, aşa cum a fost şi predica ținută la sfârşit de ÎPS Irineu din care am reținut, pe lângă multe alte învățături şi fapte petrecute la Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, că Lumina cu care, fiecare, ne încărcăm la Înviere este „foaia” noastră de parcurs în rai. Ne-a mai vorbit despre rolul femeii, al mironosițelor, unul care rezultă din rolul de mamă al Fecioarei Maria care l-a plămădit din har dumnezeiesc pe însuşi Mântuitorul nostru... Liturghia s-a desfăşurat pe fundalul tonal al grupului psaltic Melodos, inovație care a dat o culoare cu totul specială Sfinei Liturghii, de multe ori, şi în final, vocea lui Bogdan Marin impunându-se în acelaşi timp prin forță şi pioşenie, persuasivitate...

Simona Maria KIS

EVENIMENT ISTORIC LA CREMENARI

Gheorghe PANTELIMON

Ziua de 10 iunie 2017 va rămâne întipărită în istoria localității Cremenari, a județelor Vâlcea şi Argeş. La Căminul Cultural s-a desfăşurat un eveniment cultural-istoric şi editorial special: lansarea cărții „Cremenarii Argeşului. Pe firul istoriei până în anul 1968”.

Inițiativa de a scrie o carte despre Cremenari aparține familiei Cincă, oameni deosebiți, care au revenit în țară din Canada, pe meleagurile natale ale Cremenarilor şi s-au aplecat asupra culturii. S-a editat o carte istorică şi monografică despre o fostă comună, care în anul 1968 a devenit localitate componentă a actualei comune vâlcene, Galicea, fiind o realizare unică la nivel județean şi nu numai. Autorii lucrării sunt Teodor Mavrodin, un istoric de prestigiu, fost director al Filialei Arhivelor Statului, județul Argeş, care, cum spune academicianul Dan Berindei „a trăit între documente, le-a înțeles sensul şi a slujit istoria cu pasiune şi dăruire”, Gheorghe Cincă din satul Galiceni, un admirabil fiu al satului, astăzi locuitor al Capitalei şi Marin Cercel din satul Dealul Mare, un scrutător cu merite deosebite al arhivelor vâlcene, unde a lucrat. Cartea - o mare împlinire - este rodul unei munci laborioase de aproape opt ani a celor trei realizatori. Ținutul Cremenarilor, un adevărat colț de rai este binecuvântat de Dumnezeu cu păduri şi poieni, păşuni, livezi de pomi fructifieri. Prima mențiune documentară a aşezării Cremenari datează din 1611, iar prima atestare documentară din 30 mai 1624. Are o istorie străveche, demnă, scrisă de oameni tari precum cremenea, de oameni liberi, minunați, buni creştini şi buni gospodari. Situată într-o zonă deluroasă favorabilă dezvoltării aşezărilor omeneşti, pe stânga râului Olt, din punct de vedere administrativ-teritorial, comuna Cremenari a aparținut județului Argeş, până în 1968. Prin această vatră luminată au trecut personalități marcante: Alexandru Ioan Cuza, domnitor al Principatelor Unite şi al statului național român, marele savant Nicolae Iorga, prim-ministru între 1931-1932, care în 1931 a scris „Moştenii din Cremenari. O contribuție la vechea viață a satelor muntene”.

La invitația Editurii Geo Bucureşti, la această mare sărbătoare din 10 iunie a.c. au participat locuitorii din toate satele fostei comune Cremenari şi din Galicea, personalități reprezentative din țară şi din județ, oameni de cultură din municipiul Râmnicu Vâlcea, membri ai Forumului Cultural al Râmnicului, ai Societății Culturale „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea, ai Asociației Seniorilor din Educație, Ştiință şi Cultură din județul Vâlcea, ai Filialei Județene „Matei Basarab” Vâlcea a Asociației Naționale Cultul Eroilor”Regina Maria”, oaspeți din țară şi de peste hotare. Au fost prezenți mulți fii ai satului, plecați în cele patru zări, care se mândresc că s-au născut aici şi revin de fiecare dată cu mare bucurie şi nostalgie. În sală s-a creat o ambianță plăcută, de apropiere sufletească, iar auditoriul a urmărit cu viu interes, întreaga desfăşurare, ceea ce demonstrează încă o dată că la Cremenari există multă dragoste pentru cultură. În cuvântul de deschidere şi pe parcurs dl. Spiridon Cârstocea, doctor în istorie, moderatorul acțiunii, a subliniat importanța editării lucrării, a prezentat autorii, s-a referit la sursele de documentare, la conținutul ei. Preoții Ilie Udrea, Ion Țițu şi Ion Popescu au oficiat o slujbă religioasă.

Despre semnificația evenimentului, despre istoria bogată a localității, despre carte şi creatorii ei au vorbit 18 participanți: autorii, Teodor Mavrodin-un păstrător al arhivelor argeşene, care a prezentat conținutul cărții; Gheorghe Cincă şi Marin Cercel, prof. dr. ing. Nicolae Tudoroiu, venit din Canada, Ion Năfliu, primarul comunei Galicea, Virgil Teodorescu, muzeograf, arheolog, istoric de artă, prof. Gheorghe Pantelimon, vicepreşedinte al Forumului Cultural al Râmnicului şi al Asociației Seniorilor, prof. Gheorghe Oprea, care a evocat în versuri oameni, locuri şi fapte din Cremenari, Gabriela Costinaş, nepoata învățătorului Dumitru Tomulescu; Ion Soare, vicepreşedinte al Forumului Cultural al Râmnicului, pr.Ion Țițu, istoricul Nicolae Bănică, fost director al Memorialului „Nicolae Bălcescu”, prof. Ion Lăculeanu, Viorel Teodorescu-director Grup Raiffeisen Bank, prof. Sorina Lungu-urmaşa fam. înv. Oprea Găiseanu, istoricul Eugen Petrescu, preşedintele Filialei Județene „Matei Basarab” Vâlcea a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” şi ing. Florin Mărăcine, viceprimarul comunei Galicea. În partea finală, Gheorghe Cincă a prezentat Editura Geo pe care o conduce.

Vom reda o sinteză a principalelor idei exprimate în alocuțiunile autorilor şi invitaților. Aşa cum preciza Teodor Mavrodin, în paginile cărții este prezentată istoria satelor care alcătuiau comuna Cremenari, sub toate aspectele: social, economic, politic, cultural, şi transformările care s-au produs după 1948. Cartea este o ediție de lux, cu o prefață scrisă de academicianul Dan Berindei, care apreciază că „lucrarea este o frumoasă comunicare academică, care contribuie la o resuscitare minuțioasă a unui colț de țară, dar o face venind cu atâtea detalii încât cititorul are senzația de a fi contemporan al lumii anonime evocate”. Lucrarea este voluminoasă, conține aproape 600 de pagini, structurată în 20 de capitole, care tratează istoria complexă a localității de la cadrul geografic, la obiceiuri de familie şi cre-

dinţe. Este un studiu ştiinţific amplu, care are la bază rigoarea documentelor cercetate în arhivele judeţelor Argeş şi Vâlcea, în cele naţionale, investigaţii de teren. În conţinut au fost integrate date din manuscrisele învăţătorului Dumitru Gh. Tomulescu, care însumează mai multe sute de pagini, un dascăl adevărat, cu har. Munca distinsului cărturar, fiu al satului Cremenari a fost unanim apreciată, precum şi marea sa dorinţă de a scrie o monografie cât şi a fiului său, regretatul inginer Emilian Tomulescu. Este o carte-document care rezonează cu sufletul cititorilor. În ea îşi descoperă rădăcinile, trăinicia, continuitatea, în care cremenărenii, adulţi şi tineri, vor descoperi date semnificative din istoria localităţii, despre strămoşii lor, fiind o carte de învăţătură pentru generaţiile actuale, dar şi pentru cele viitoare. Se remarcă nu numai prin conţinutul ştiinţific, dar şi prin calitatea editorială excepţională asigurată de Editura Geo din Bucureşti. Conţine fotografii foarte vechi şi ilustraţii color luate din avion. Unii vorbitori au apreciat că este o lucrare monumentală, o capodoperă, o bijuterie, cel mai complet volum de istorie locală, un model pentru cei care vor să scrie o lucrare istorică, monografică. Realizarea operei a fost posibilă datorită unor sponsori generoşi: marea familie Cincă (Nicolae, Gheorghe, Mihai, Ioana şi Emilia), care au investit mult suflet şi bani, pentru ca lucrarea să vadă lumina tiparului. Sunt oameni deosebiţi, care n-au uitat locurile natale. Mai mulţi vorbitori şi-au exprimat admiraţia şi respectul pentru familia Cincă, pentru ce a făcut şi face în Cremenari, în folosul semenilor. Într-o discuţie telefonică pe care am avut-o înaintea evenimentului din 10 iunie 2017, Gheorghe Cincă mi-a mărturisit cu satisfacţie: „Am făcut cartea din dragoste pentru oameni”.

Domnul Teodor Mavrodin a recunoscut că în carte s-au strecurat şi unele erori. Mai mulţi participanţi la discuţii au semnalat că nu sunt prezente personalităţile locale, de care fosta comună Cremenari nu duce lipsă, fiind evocat mai des numele medicului şi scriitorului de talie naţională Nicolae Radu. S-a propus ca istoria Cremenarilor să fie adusă la zi, prin editarea volumului II. De asemenea să se studieze posibilitatea tipăririi unui volum „Oameni de seamă din Cremenari” şi să se amenajeze un muzeu, în localul fostei şcoli primare, cu obiecte vechi, colecţionate de la săteni. Semnatarul acestor rânduri a propus Consiliului Local să îi atribuie lui Gheorghe Cincă titlul de „Cetăţean de onoare al comunei Galicea”, idee reluată de viceprimarul Florin Mărăcine, care a anunţat că se va discuta, ca cei trei autori ai cărţii să primească această demnitate. Am asistat la o manifestare editorială de înaltă ţinută, excelent organizată şi bine mediatizată de televiziunile Vâlcea Unu, Etalon şi cotidianul Viaţa Vâlcii.

Mărturisesc că am participat la numeroase lansări de carte, dar la Cremenari am remarcat că toţi doritorii au primit în mod gratuit volumul, cu autograful autorilor. Felicitări şi mulţumiri realizatorilor acestei cărţi minunate, de mare valoare ştiinţifică şi documentară, organizatorilor reuniunii de suflet de la Cremenari.

Parafrazându-l pe marele Arghezi s-a spus: „Carte frumoasă cinste cui te-a scris!”, şi s-a adăugat „şi cui te-a sponzorizat!”

LIGIA NICOLESCU

SĂRUTUL OPRIT, TÂNGUIRE

1
Mai dă-mi
o poezie
de-a ta
să urc
pe ea
liană
osândă
căutândă
pe stejar
bărbat
de-a lungul
căruia
furişez
înlănţuirea
de rob
şi sclavă
hoaţă
pe capătul
sfârşitului
orhidee
piatră.
Hoţia mea
Sărutul
oprit
de tine
tânguire
oniric
Sabat

2
Mai dă-mi
un vis
de-al tău
un vis
cu eu
să mă
strecor
în el
iar şi
iar
dorită
himeră
încă
pulsândă
flămândă
gheare
sculptor
metal înroşit
în curgere
mă sleiesc
în matriţa
matricei tale
vultur
şi fală
geamătul
prelung
al sfârşitului.
Pasăre
de foc
şi lumină
în ficatul
meu.
Sărutul
oprit
de tine
tânguire
oniric
sabat.

3
Mai dă-mi
o odihnă
să-mi
ucid
aşteptările
sfinx
milenar
păzind
plăsmuirea
mea
de toamnă
chemare
visare
venire
uimire
Lumină
Linie
întuneric!
Pământ
linie
apă!
Geniu!

Visată
odihnă
pe piept
de inorog
împărat.
Sărutul
oprit
de tine
tânguire
oniric
sabat.

4
Mai dă-
o Bucovină
stăpâne
al meu
să mă
ning
în ea
sfâşietor
omăt
caut
fulguid
uliţe
izvoare
Case
Adam
Eva
peste tot
Tu
zăpadă
albă e
aşternerea
mea.
Sărutul
oprit
de tine
tânguire
oniric
sabat.

5
Mai dă-mi
o viaţă
ca să
ne jucăm
amândoi
nevinovaţi
şi goi
de psalmi.
Sorescu
scântei
târzii
de
sfârşit
viaţă
viitoare
promisă
adunare
lupoaică
învăţătoare
„unu
şi
cu
unu
fac
doi”
să
„scriem unu”
să
„ţinem unu”
pentru
cea
de apoi
pentru
noi.
Tânguire
Geamăt
Geniu
Sărutul oprit.

24.01.2017
Horezu

.....

MINISTRU SECRETAR DE STAT

Lucram în minister.Vinerea sau joia din două în două săptămâni veneam acasă în „teritoriu”, cum se zice.Unul din secretarii de stat de la geologie venise cu maşina mea în drum spre Berbeşti. Mergeam tăcuţi, obosiţi. Kilometri după kilometri se înregistrau pe ceasul de bord în zgomotul motorului. Ploaie măruntă, mocănească. Tăcere, plictis de sfârşit de săptămână. Înnodat în gândurile lui, fiecare uitase încet de ceilalţi, când, deodată, pe serpentinele de la Costeşti, la Trovanţi, ministrul, din dreapta şoferului se întoarse brusc spre mine glăsuind gânditor aproape filozofic:

- Fac mereu drumul ăsta,doamnă, de două ori pe lună, de aproape un an şi, n-am văzut până acum vreun trovant, nici unul măcar! Nemişcat, ca şi când lui i se adresase problema în cauză, serios, cu un ton impersonal, Muşchiuleţ, soferul, zise mormăit:

-Ăştia ies numai după şase seara şi nu pe ploaie. Şi se cufundă din nou în acţiunea lui simbiotică - şofer, volan, maşină.

Aprilie 1990
Costeşti -Vâlcea

.....

TANTI LUŢA TOCĂLIŢA

Scundă, rotundă, se rostogolea pe drum uşor crăcănată, mioapă, zburlită.Luţa Tocăliţă. Avea ochi albaştri tulburi, riduri peste riduri, iar pe obrazul stâng trona o excrescenţă negricioasă, zemuindă peste care se lăţea un pătrăţel de hârtie lipit cu scuipat. Trecea pe drum ca o umbră.

În fiecare zi, la fel, o dată dus o dată întors, măsura parcă meticuloasă drumul depănat. Nu se grăbea, nu întârzia, paşii ei (când strada era goală) răsunau ca un ceasornic: toc-toc! toc-toc!-Tocăliţa. Aveai senzaţia că în ritmicitatea paşilor ei se măsura şi se înregistra parcă implacabilă esenţă a veşniciei de la sat. La fel ca soarele, parcurgea zilnic un traseu de la zero la infinit şi înapoi.

Asta în zilele obişnuite. Alta era însă desfăşurarea existenţei sale atunci când clopotul bisericii bătea în dungă a mort. Atunci învia. Mersul devenea săltăreţ, grăbit, preocupat. Faţa se desfăcea dintre riduri într-un zâmbet luminat, de pe rană bucăţica de hârtie se scorojea de la neschimbare. Luţa avea alte priorităţi, mult mai importante, mai apropiate.

Mă mutasem la casă de câteva luni. Cum ne cunoşteam de mai multă vreme şi deveniserăm chiar vecine, mă saluta reverenţios când mă deslusea de după gard:

- Săru’mâna, doamnă ingineră, ce mai faceţi!

-Bine, Luţo, mulţumesc!

Într-o zi a plecat către câmpiile Elizee fostul meu şofer. Stătea aproape de mine pe Deluţel. Mi s-a părut normal să-mi iau un ultim rămas rămas bun, după atâţia ani de şantier.

Urcând dealul, pe drum, dau peste Luţa, gâfâind în urcuşul priporât.

-Noroc bun, Luţo, unde ai pornit?

-Săru’mâna, doamnă, eu mai la deal, da matale?

-Merg să pun o lumânare lui nea Sandu, Dumnezeu să-l ierte! Îl îngroapă azi.

-Că bine faceţi, iaca, şi eu tot acolo mă duc.

Şi-am încurcat amândouă vorbe despre lucruri banale, fără importanţă, doar să ne omorâm timpul, tot restul drumului. Acolo, eu am îndeplinit protocolul obişnuit al viilor către morţi, ea a rămas la pomană. Trei săptămâni mai târziu a murit mama unei bune prietene, tot peDeluţel. Bine înţeles că m-am dus cu o lumânare. Iar urcuş pe deal, iar întâlnire cu Luţa, iar acelaşi dialog.

-Bună, Luţo!

-Săru’mâna, unde vă duceţi?

-Cu lumânare, la mama Chivei.

-Şi mata, că şi eu, zise Luţa şi tala-tala, urcarăm dealul.

Intrarăm în curte, ne împărţirăm, eu la lumânări, ea la pomană.

A trecut pe neştiute vara, vară olteană, fierbinte, uscată. Într-o zi, mai spre toamnă, mă grăbeam dimineaţa către oraş, când, din spate, aud o voce precipitată spărgând:

-Doamna ingineră, doamna, ce bine că vă văzui!!Muri alaltăieri unul pe Bela şi-l îngroapă azi. Mergem??

Octombrie 1997, Horezu

CENACLUL CENACLURILOR LA BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ-VÂLCEA

Petre CICHIRDAN

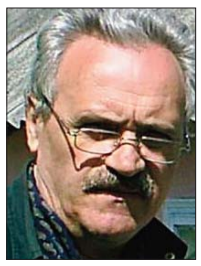

24 iunie 2017, aglomerație mare în sala de conferințe a Bibliotecii Județene, Societatea Culturală Anton Pann a organizat o întâlnire, istorică, între proprii membrii ai cenaclului literar artistic vâlcean şi numeroase alte cenacluri literare din afara graniţelor oraşului Râmnicu Vâlcea... Moderatori au fost Nicu Cismaru-preşedinte Societatea Anton Pann, Mihaela Rădulescu-preşedinte Cenaclul Societății A. Pann şi, nu la urmă, Violeta Scrociob vicepreşedinte aceeaşi societate, realizator Tv, pictor, poet, şi critic de artă la actuala reuniune, prezentându-şi invitatul de marcă pictorul şi sculptorul vâlcean Ilie Andronache. Au delectat asistența cu interpretările lor Cornel Popescu de la Craiova, membru al societății, caval, şi Viorel Ştefănescu, cantautor folk-independent. Timp de aproape patru ore prin fața auditoriului s-au perindat reprezentanții tuturor cenaclurilor invitate care s-au autoprezentat şi, fiecare, s-a produs ca artist trei patru minute... Începem cu sfârşitul, cenaclul gazdelor, Societatea Anton Pann a fost cel mai bine reprezentat, valorile prezentate fiind cam cele care domină în prezent viața culturală a Râmnicului: Nicu Cismaru, Violeta Scrociob, Mădălina Bărbulescu, Ovidiu Dinică, Nicolae Nistor, Puiu Răducan, Natalia şi Dragoş Călinescu, Ion Drăghici, Cornel Popescu...Personal am fost impresionat de calitatea lucrărilor prezentate de cenaclul din Slatina condus profesionist de Dumitru Sârghie, la această întrunire fiind prezent şi poetul de meserie, de factură religioasă, Paulian Buicescu! Cenalul din Curtea de Argeş a fost prezentat de Marian Ghiță, directorul Bibliotecii Municipale, şi i-a avut ca delegați pe doamnele Elena Şerbănescu şi Aurelia Corbeanu şi pe domnul Adrian Cristescu. Un show a la Nea Mărin a susținut Marian Bărăscu din Drăgăşani, în costum popuar, şi după el au urmat cele trei creatoare de la Cenalul „Interferența Artelor 21" de la Liceul „C. Brâncoveanu", Horezu, Andrada Badea, membră şi a Societății A. Pann, Mădălina Bob şi Iuliana Buruiană, toate trei deosebit de talentate, poezie şi proză scurtă. Au mai „defilat" cenaclurile din Craiova, Cluj Napoca, Bucureşti şi Turnu Severin, care, din nou, ultimul, ni s-a părut de ...calibru! Un cenaclu important prin membrii săi, Petale, este cel condus de Dumitru Zamfira şi Marian Pătraşcu care, amândoi, l-au amintit şi pe cel care l-a creat şi care de-acum este pentru totdeauna plecat...Ilorian Păunoiu! Desigur, nu am dorit să fac o prezentare minuțioasă a manifestării de la Biblioteca Județeană, dar, atât cât am scris, cred că este suficient pentru ca cititorii ziarului nostru să-şi facă o imagine asupra importanței acestei reuniuni..

Violeta Scrociob şi invitații săi: Ilie Andronache, Viorel Ştefănescu şi Cornel Popescu

Consider că la această întrunire a cenaclurilor literar artistice din toată țara, a celor care au răspuns invitației, s-a produs un eveniment de marcă, care să completeze imaginea de confirmare a sintagmei „cenaclu literar artistic" aşa încât pe lângă muzica folk, Viorel Ştefănescu, şi la caval, Cornel Popescu, pe lângă teatru-show-ul lui Marian Bărăscu, anume, prezentarea artistului plastic vâlcean Ilie Andronache-artist independent, care a prezentat o foarte interesantă şi importantă expoziție de pictură şi sculptură. Figurativ, dar cu rădăcini postimpresioniste, în pictură, clar admirator al unui Theodor Pallady sau Henri Catargi, pe linia de desenator a unui Iosif Iser, Ilie Andronache şi-a cucerit privitorii prin nonşalanța cu care s-a prezentat nu numai prin lucrări, dar şi printr-un succint şi evident natural discurs verbal. Se vede că experiența domniei sale este mai îndelungată în tehnica picturii de şevalet, sculptura, fiindu-i una de compensare, îndeletnicire recul, de descătuşare a tensiunii specifică mânuirii penelului...Prin reliefarea în lemn, Andronache caută să dea mai multă tridimensionalitate operei sale pe ansamblu. Sculptura sa este adaptată semifabricatului, şi, deci, rămâne una de dimensiuni reduse, desigur, nu la capitolul miniaturi...

Tot la această întrunire a cenaclurilor literar artistice din toată țara, moderatorul principal Nicu Cismaru a făcut un anunț, zicem noi-destul de îndrăzneț, acela, că, în cel mai scurt timp va obține tot ce trebuie pentru constituirea unui cenaclu itinerant, care să acopere teritoriul întregii României, participanții fiind rugați să lase adresa exactă, telefonul, pentru a şti unde pot fi apelați...Treabă grea, nu numai ca organizare, cât mai ales ca răspundere, românilor fiindu-le încă proaspete în minte imaginile cu cenaclurile furibunde ale lui Adrian Păunescu care reuşise să demonstreze că arta adresată tinerilor este mai tare ca politica...numai că tinerii de acum nu prea mai sunt interesați...decât, dacă, nu cumva în loc de copii elevi şi studenți, care sunt în număr covârşitor peste tot, şi oricând, chiar şi la şaizeci de ani, aceştia din urmă nu le vor lua locurile...

Cenaclu Craiova

Cenaclu Curtea de Argeş

Cenaclu Drăgăşani. Marian Bărăscu

Cenaclu Horezu

Cenacul Slatina

Cenaclu Turnu Severin

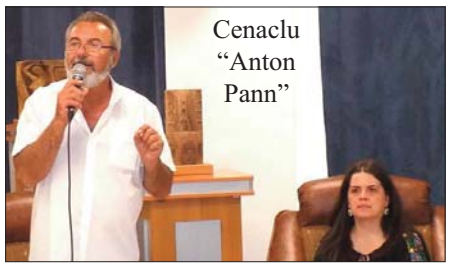

Cenaclu "Anton Pann"

CONSTANTIN GEANTĂ

POEME

Poetul după gratii

nu-l ucideți
cu nepăsarea voastră
pietrele din vorbe
dor

anii de temniță
au făcut
din slova
celor închişi
un cântec
de privighetoare
călăilor
vă chem
la judecata
istoriei

crucificat
în numele
ideii
poetul
este cel care
certifică
nemurirea
unui neam
prin cânt

Patria cuvântului nemuritor

Țara noastră
străjuită
de culmile Carpaților,
scăldată
de valurile mării
şi încinsă
de brâul
bătrânului Danubiu,
se sprijină
pe piedestalul inimii
celor
care au murit
pentru libertate.

Căzuți
pe câmpurile
de luptă,
sau martirizați
în numele
credinței sfinte,
eroii
sunt nemuritori.

Din temnițe
barzii înlănțuiți
şi-au înălțat
cântecul
înspre stele,
crezând
în sfințenia
neamului românesc.

Țara mea
este locul
unde
ascultând
cântecul martirilor,
am învățat
că istoria
se scrie
cu sânge
şi iubire.

Filele îngălbenite
de apăsarea gratiilor
au trecut
prin Poarta
Marilor Suspine
pentru
a se înveşnici
în simfonia neamului.

România
este patria
cuvântului
nemuritor.

La poarta marilor suspine

Prietene
Singurul adevăr
Se află
Între
Coperțile inimii.

Anii de represiune
Ne-au făcut
„Să uităm"
Că pentru noi
Au murit sperând
La Gherla, Aiud, sau
Piteşti,
Acei care
Nu aveau
Altă vină
Decât aceea
De a fi cântat
„Doina",
Sau de a fi scris
„A venit aseară mama…"

Din temnițe,
Către cerul
Unde funigeii
Unduiesc
Pe aripi de vis,
Barzii şi aezii
Şi-au înălțat
Cântul spre stele.

Filele îngălbenite
De apăsarea gratiilor
Au trecut
Prin poarta marilor
suspine,
Pentru a se înveşnici
În simfonia neamului
românesc.

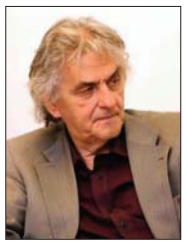

GEORGE ANCA

RUDA

de-acum în soarele trovant
maneaua roade carburant
de-atunci şi viaţa codobea
mai bea dansa bora ma nea

colon başold turco-ţigan
şi roua stelei pe bulan

aşijderea pe blat cablat
pe la morminte de-am um-
blat
copii în discoteci un sat
mi pare te-ai italiat
strigarăţi India prin nat
din Marte Carul Mic pe lat

coprins cocoş televizor
pe România în cuptor
cu alambicul picător
calamitatea calmilor
schizofrenia florilor
prin noaptea stenografilor
că scrisul mama Grafilor
ori mama dracului Delors

ce nant garant trabant Bra-
bant
cu Sadoveanu bea trovant
urdorile dolman dansant
cocoşului iradiant

pe când şi vechi decasilab
îmi pică frunză baobab
prin verde năpârlirea old
a şarpelui fără milord

croncani spăsiţi sadea sădi
a uşurare păpădii
răspundeţi-vă cocoşii

de drag şi domnul doamna
lui
o face bine sub gutui
a domnul universului
şi doamna tot a domnului
de ochii schizofrenului

schizofrenie mamă du
şi stenografa Xanadu
pe ring Sinatra tranzitu'
ba fulger paratrăznetu
peorii orhidee zoaie-n ku

amor în coase-mă tunică
da' mintea ţi se întunică
cosiţa stângă ochii fripţi
înţeapă-mă eucalipţi

croncanii raze zorilor
munţi deşelaţi fiorilor
discopatii comorilor
flăcăilor cocorilor

chin antic fato un sufi
ţi-ar suferi şi îngerii
străbate-te euforii
depresiilor pandalii
cu vocile a prăpădi
manelele de păpădii
în discoteci peste copii
chimiilor crestomaţii
ori educaţii arămii
aromei apele dobrii
oranta şantier cobrii
coboară cobră cundalii
pe troliu fetei frenulii
calcină-mi însetaţi sălcii
din puţul peşte cu osii
sosii în mânuri manelii
buricului de pe câmpii

o taină boala cheful grauri
stricară pere tai coclauri

adormi în cripte fumuria
comemorare geambăşia
mă ţine minte ţigănia
de când cu ochi copilăria

pe fie-ta rara blondă
la brunul anacondă
din prune boasca nopţii
cu stelele nepoţii

calame colorate
în clame de păcate
încape-ne iertate

ori fata lumânarea
în Rădăuţi vidarea
a clan necomândarea
plăcerea afânarea
afină finisarea
naş finul naşpanarea
lucerna numai marea
lătrată cu spinarea
conspiră şi sudoarea
de lene lama sarea
ah aere castrarea
schizofrenia carea

din antic sai şair şeic
la caviarul din buric

kavi poet născut hindus
din transă unde ne-ai adus
cu fata toarsă şi pe fus
cu ochii-n vocile de sus
de nu din dracii lui Iisus
cu dumnezeu stenograrus
astfel buddhistul presupus
ţi-arăt privata omnibus
tot guguştiucul neapus
care tuşind strănut tungus
nu-ţi ardă cardul paraplus
cu dimineaţa muză nu-s
înghiorţului cu dans răpus
a se vedea contor mai sus
cotorului de ars porus
cu Por pe corpul corpodus

pliant sahib înscris onor
aceluiaşi bolnav ponor
din când în când uşuitor
mai trageţi nasul la picior
cât eu îmi fac de scriitor
plecatei tot sfătuitor
normalei neîmbietor
psihanalist de dormitor
răcişi porumb pe cărpător
mai care şi răciţilor
cârmeşte-mi palmă Pulman
or

via Torino românesc
până-n Florenţa ghioroiesc
nuci denşi ocol de secetă
schizofrenia pregetă

neconversat exemplu şui
neindian studentului

olecăit oftatului
tot bietul guguştiucului
o climă calamburului
lombardul bradul balului
balaurul calabrului
tezaura rudeanului
pe Ruda nerudarului
de-a porcii talianului
în gaura ţiganului
pe ţurca hoţomanului
în ciocănelul hanului
izlazului hartanului
hram bâlciul iataganului
mardaua nici căzanului
destinsă a cârlanului

ce iapa armăsarului
de bun erecta zarului
zadarnica zadarului
preţăluirea harului
vitalizarea carului

cinstit o noapte ars manea
corabia mă rămânea
pe ploaia zilei pe sub stea
pe cruce poză maică-mea
în horă singură cu ea
şi ochiul de n-o mai plângea
pe după mort a ne vedea
copaia a ne legăna
nu ne-ar mai naşte nimenea
cum auzii prin India

născuţi şi morţi pe loc
dărâm
aşijderi pietrelor tărâm
a ierburi nemai de la Râm

masonerii coloniale
manelelor vase vasale
cu mama-tata-mare-n poale
la căprior şi cărţi poştale
din est războiului matale
arhaice trădări rafale
cu morţi de ţară feudale
răspunse nerăpusei zale
nuntite moarte sororale
ori şi mirese ancestrale
până la sfânta draci matale

guşate raţe în sanscrită
ori broaşte greaca o mărită

nu guiţaţi obor de fraţi
în roua fără împăraţi
înfumuraţi dezrouraţi

de tu mă luminezi eşti soare
de mă-ncălzeşti îţi dau su-
doare
plutească-mă o raţă
pe cât mai sunt în viaţă

sărim ce auziră
Orfeul fără liră
o zice Gige Nicu
din Parkinson frăţicu'

ne-o tunde tac-to frate
dog te roşi muşcate

ferise sora mea piron
în bârfa tată histrion
cu fata goală sub castron
de-o gelozie neutron
în Castri mic dejun poltron
a reciproc para peron
e vorba de trezirea von
comatul comei în amvon
nu Cogaion nu Albion
încoace pe alibion

nu v-aţi trezi aş scrie tot
ce altfel o să vă înot

concrească sepalele
să ne zvânte balele
vă ridice poalele
şi fetei domoalele
ce pe dominaţie
a fortificaţie
paragerminaţie

tantric atru de aratru
nu pe trei şi nici pe patru
Dante-n baltă broscolatru

tema cu ocol în Ruda
dantelată paparuda
în manelele de-a uda
via Telemac mahmuda

vană şură paraşură

din Parasurama sură
părul negru de răsură
tresărită şi arsură
numai stingere îndură
ci viaţa de te fură
aibă zgaibă a armură

domuri stelele s-au frânt
şi sunt verde pe pământ

am de-ntors paralele
neamurilor a le le-
gumi sucursalele
grajdul fără vacile
colastrelor zaci-le
şapte metri apele
omului cu sapele

în pământ claustrele
goalele austrele
case coperişele
grase grişagrişele

vinete patinele
patimă retinele
crângul salaminele
gâzele gâdinele
gadinile minele
sibilne cine le

dormiţi ai maicii bivolii
ai nepri către Tivoli
ba înapoi mai bine
în viaţa mărăcine

învăţul sângelui la sân
cu cap tăiat de omul spân
neînvierii tot hapsân
credinţa iar să mi-o amân

pe cine-ţi suferă te crezi
în inundaţie cirezi

îneacă-se olatul
şi sufletul de-a latul
se primeneşte natul
matale şi cumnatul
până vă vine leatul
egalul şi bărbatul
martirul şi umflatul
cabirul şi gealatul

de-aş mai urâ o viaţă
iubirea stor ostreaţă
a story precupeaţă
un avion nici ceaţă
la pruni cu Vlaicu aţă
Gherghinei eroiaţă

se pierde lumea hoaţă
nu şi dumnezeiaţă

astfel Satan Ilie
şi-a scris pe cochilie
sunând din scăfârlie
mă lasă sub tichie
în capul meu nu-ţi fie
de cap fă sătănie
că multă streche scrie
bâzâtiura vie
cântată ciocârlie
visată free frenie
beată purecie
parâmă parâmie

îmi stric duminica la fix
iubirea sub ori peste chix
de cum doreai perfecţion
perfecţiune ba Ion

filosofai nu te simţeai
ţărancă în părinte rai
mă-nvârt aminte loc parent
nu-n Trento nici înot Tarent

la şcoală piatra scrisă
lichenii recipisă
sub nucul foşnet misă

pe subiect la subiectă
că societatea nu-i abjectă

obsesiile ei nu tu
le scuturi pe ce te duru
şi mumă-ta să-ţi lase note
citirii domnului Chijote

cu cine a vorbi de leac
turbincă soacră prepeleac
am râde nu ţi se întâmplă
cu părul revărsat pe-o
tâmplă

am pomenit n-aş mai glumi
pământului cu îngerii
mai bine să nu văd plângând
pe nimeni şi să râzi în gând

grozavă aură tristeţe
din dragoste şi colindeţe
învăţul arderii de tot
biserica lui Savaot

că unde să te duci aduci
o melodie pentru cuci
colaur colombina
tresară-mi carabina

trăgaci solar ruralul
înnămolire Graalul
mugeşte vedic vaca
filosofii carvaka

mutaşi în spate cheful
să nu vadă Areful

schimbarea te desfundă
zburată şi de fundă
oriunde e potrivă
de nebunie stivă

nici de autonaştere
n-ai mai avea cunoaştere
ce-ţi trebuie delase-le
cu moalele şi oasele

la nervi mai greu treci te
repui
prepusului ba pulsului
duminica la popă
când nu e pe metopă

de probă nama steiul
scurtându-ne temeiul
zăpadă iarbă punctul
Egiptului defunctul

pe cine însoţirea
atrage nemurirea
carisma lecuirea
uitarea pritocirea

ne ţinem de sintaxă
când nu îngroaşă taxă

italieni examen
ţiganului de famen
o toleranţă bravă
cu muntele pe navă

a soarelui povară
ne încălzească ţară
în piele avatară
ai cui ne vânturară
corcire şi papară

necunoscute speţe
mai nu ne da bineţe
calamitate calme
obârşii de sudalme

ambiţii fecioria
Sibiului cu vria

umezeală ah gazon
gazului de pe patron
clasă de siberion
schelălăie-mă afon
soba surpă fum genom
cărămizilor sodom

prelungirilor de gnom
ancestral necliron om

iarba asta casta basta
iarna creasta pederasta
nu mai fie de cu d-asta

crucea veche şcoala şi
urzici ne-or cocoloşi

în foile colivei
colivă de colivii
la nucul oliv lovii

nici pelinul nici porumbul
pelerinei nu-mi rup bumbul

cuscră ce răscăcărat
e Gică neclopotat

vezi blănile grele cal
din copită canibal
clopotele din părinţi
scuturate de cudinţi
greco-rusul imitat
prea târziu neîngicat

din înconjur merele
cunoască-le erele
asurzească sferele
greiere sanscritele
azi-noapte manelele
oprite de-a stelele

hei vacă fire-ai a
cutăruia hei ha
ciulini eroii ra
pănuşa albăstrea

Ochioiu Chiva Gligor
a latinească vigor

ce brad şi ce mai caişi pe
din nouă sute şaişpe
mă-ntorc din drum din calea
bisericii valea

copilul zidit altar
pus la loc fără şalvar
comoara fără salar

la cutremur sfinţii cui
depictaţi ai cerului
unului ba doiului
treiului îndoiului

bisericoşi a crede
pe cale ca în vede
cu lumânări nevede

ce vineri sfânta mare
vorbiţi la lumânare

tovarăşi camarazii
uscându-se cu brazii
deşteptăciunea sacră
ţărană piatră acră

pisanii răzleţite
nici văduve nici vite
păscute latinite
în Durostor leite

garant corist durutul
păciuitor tăcutul
tăcerea o garanţă
războiul prim de-o Franţă

gutuile năpădul
din zarzăre zărădul
ce-mi povesteşti mi-e geană
închisă de pomană

pe ce mai inspiraţii
departe sunt Galaţii

Ion Creangă mai aproape
omonimii pe ape
cu prune pe hârtoape
şi mere la agape

raţelor de peste cinci
botoşeilor opinci

cantica pe şarpele
de deznoadă harpele
clonţul glonţul laurul
laura balaurul

casta gurii talpa furi-i
ori condurii din pădurii
arde-mi palma intifadă
brumă prunei din ogradă

pe Gresarea Moesia
rotunjeşte gresia
apele pământ nisip
brâncuşească-ne la chip

daltă arcă bizantină
carul stelei aur tină
cheamă un cameleon
amarantului craidon

când şi tai taică turist
foile de acatist
zorilor traheele
nebuniei feele

de la dumnezeu a da
maica domnului iada
faur graur papagal
cu distrugerea aval

voiajează porumbiţa
porumbelului cu şiţa
n-ai furat borcan copil
de la fabrica pistil

cearta că te făcui tâlă
de viteză doar în sâlă

cortul dreptei ce mozaic
indianului prozaic
zuruie-mă zorule
odorul omoru-le

camăta contreze-ne
strepezite stepene
slăvile certezele
aminu-ne depene
a minune ţepene

patru dharma darul har
ţuicii fără de pahar
cântecului tributar
tribalismul tatuar
cratima între hambar
de care având habar
n-ai un ban în buzunar

că ce-mi trebuie şi vot
îl mai dai iscariot
domnului că savaot
busuiocului cu tot
petunindu-te tarot
popii zidului azot
pe-al copilului osmot
cu altarul de chivot

hai impresii da' duium
convertit busuiocum

carantina malului
cratima realului
cetina cvartalului
orele Aradului
când şi dharma calului
poala elefantului
Slăviteştii graalului

uite-te din trei ardei
focul coasei pe costrei
cu tăierea horj în trei

capătă din capete
să nu te mai scapete

spada spata chinuie
chinorozul chituie

padişahul Padeş pâr
deştele înțarcă țâr

bună dimineața nuc
în Nucşoara te apuc
întrebat prețul din suk
numai ție ăl trabuc
narghileaua nu flaimuc
înflorirea de caduc
ăl din caduceu haiduc
haidamacul ba Ionuc
stilul ducă mă aduc

dacă-ți spun mă miluie
şi la ce nu siluie
repetiția coronă
brevității ne întronă

cifra ultim biograf
catagrafic pe zaraf

calmă armă cocoşez
roşului nemaienglez
te sculaşi de dimineață
inspirației paiață

fără de discuție
rişca nea Rişcuție
cantorul Pocuție
lampadar Iacuție
da-mă damă dolomit
domului ne domolit

ah format devorator
rotitor a rotisor
o plimbare cu motor
de români înroşitor
mortului lenevitor
cositorul de mohor
bătătorul de Tabor
chilipirul florilor
carapacea neicuşor
crăunitul numai dor
ce te arde puişor
şi mai greu şi mai uşor
de-mi zisesem greuşor
răsărit în grâuşor

schimbă limba sabia
Vicina Corabia
descinge-te talia
ți-o strânse Italia

capătă canalele
nemților analele
supără tercirile
de cu fericirile

versurile biblia
sibilele trivia
cetera nu ne era
streşini Transilvania

castru tot Lombardia
pe Toscana Sardia
verse-ne ponoarele
cartier popoarele

ziua de la revedere
vorbelor din tombatere
porcilor pe reverbere

numără-te boxule
bicicletă moxule
mopsule small-pox-ule

avem ave de pe nave
cosmosurilor bolnave
meteorilor tot lave

plânge-mă cu supărare
de eşti fată de pe mare
ce poveste de comoară
ia un par şi mă omoară

cântecele indecența
florentină nici Florența
mă dau iar cu găeştența
Râmnicului nici demența

am o libertate n-am
viața ce mi-o încântam
petreceam în bairam
cu nepoții nepoțeam

ce transcrisă revedere
vedelor pe dromadere
o dexteritate vere
de te lasă şi putere
şi nevasta coliere

zică din urzică mur
iederei de Pompadour

franțuzească şi mireasmă
şi italică miasmă
românească la agheasmă
din grecia cu fantasmă

veresie fantezie
scapă-mă de frenezie

vorbele mă clatină
până-n clipa slatină
cu potcoava datină

mă resorb în secetă
spre toamnă ce pregetă

rupe cuiul norule
frontul dezertorule
carul mare sorule
fânule răzorule
călare amorule
bobule boborule
globule globulele

de-mi spuneai petunia
busuiocul cunia
guiți Panonia
muşcata begonia

rumegate vițele
mânate oițele
muştele halvițele

pe şoseaua Drăgăşani
găsii o pungă de bani
mai la Olt mărunt duşmani
şi vreo nouă mii de ani
în trovanții gologani
treci pe trei parastasani
pe la târgul de cârlani

mă observ cu înțeles
m-aş culege m-am cules

pe ales din nimicesc
înțeles înțelepțesc
la o notă mă opresc
şi cu nuntă mă silesc
robule dumnezeiesc
la icoană arabesc
resculptatului ionesc

tu şi cânți cu numele
să se surpe humele

susure-ne năvile
foile din Glăvile
că-mi sustrăseşi lăvile
pe miroase tăvile
cartea moartea ia-mi-le
să nu plângă mamele
certe-ne surorile
să oprească morile
în concert manelele
poleiască schelele
de țiței belelele
băile cu ielele
şalele inelele
taliei şrapnelele
de-a italienele
anzianhienele

ghem corlata moş Vasile
cu vorbirea în azile
bărbilor peste gorile
moaştelor moşite grile

cară-mă Oltețului
Luncavăț istețului
apa muzițului
țepuirea prețului
karma precupețului
patima iubețului
rutina mistrețului
râtul ministrețului
cortul nătăflețului
orzul mălăiețului
cultul periețului
cuişorul lețului
dănțuirea dețului

joacă-mă la cărți tăiat
şi mă trece Calafat
bate-mă la cap lumini
de mă sting din rădăcini

de-a dura de-a berbeleacu
dumnezeului al dracu
din fum indianu dacu
din fumaşi tutun aracu
blasfemie punct cu acu

taie-te columbilor
mătasea porumbilor
'neața şi tu Nelule
jucat alunelule

că mă scriu cu vorbele
înotate ciorbele
rimele mecanice
lainice neharnice

potolite horele
duse choeforele
umbrele duhorile
preseze-mă florile

ce plăcere-a putrezi
fericirea hărăzi
am de gând să mă reped
îndărăt şi nu biped

trilobiților matale
să te şuşotesc la poale
mai înceată dania
cu împărtăşania

sângele nămol de frați
bobilor nedivulgați

am să caut Amsterdam
în biserici fără hram
rezidindu-se calam

te împrăştie arşițe
arşiței Euridice
tu boboaca eu răstoaca
popa nu ne bate toaca

aliajul peste bronz
Milarepa contra bonz
din Rodin şi nici Brâncuşi
Michelangelo pe uşi

Dante şi Petrarca vechi
deschizându-ne urechi

cifru stâng rotund hiat
potopul în Ararat
amintirii trilobat
păcăleală împărat
mici contraste retezat
munților dulău în lat
bicicletei din lătrat
clorului nitroglisat
găliganul Goliat
biblie cât m-am tasat
şi nici n-am mai respirat
Picu Pătruț m-a chemat
ca şi anul celălalt
că nu m-am antonapnnat
mai a bulgăr de croat
coroiat încoronat

dura nici la Gâltofani
mierea la tangenți râtani
invers pe memorii dani

veveriților pifani

învierea ce pedeapsă
Brahma paria la coapsă
viața ce mai pedepsire
trupului perdeluire

sufletului mortuar
pe cenuşă nici mortar

oh macabre macabeu
te fumez în gineceu
nici bărbat nici apogeu
samizdatul scarabeu
în părere derbedeu
paranoic de spudeu

monoton monorimon
Uppsala cu bastion
talion italion
cursă curse ichtio
vara vărul Ilion
cu Traian troian pe tron

ține-mă petență pantă
să nu mă fărâm la jantă
oasele ponoasele
casele păroasele

bărbierimu-ne la ras
pâine la iconostas
sărutarea de pripas
icoanei de am rămas

ce vă scriu nu ştiu să scriu
că nu vă făcui pariu
gratis paria de viu

nu vă şterg emerg amar
nemurirea ca la kar
te priveşte palicar
ăla scrie calendar
rama sita în sătmar
nu se împăcară iar

ungurene miorene
apele sugrumă mrene

te catolic diastolic
diasporă apostolic
peste mine şi mongolic

cine pune mâna face
tu ce vrei în carapace
nu zici întărâtă drace

nu e crimă ba o fac
pedepsitului darac
împăcat bun simț că-n rai
dinadins te cert pe cai

du-te tu cu caldul tău
căpială tântălău
mă apără ucigaşa
de-mi cianurase ogaşa

dacă nu că nu te scoli
fără o cafea bemoli
în acustica claustră
vineție şi austră

hârburile smălțuite
certurile mai trăite
nu porc nici atâtea vite

nu mănânci de canibal
scapi de val de mal vamal

d-aia şi medicamente
morților adiacente
viilor mănânci placente
eprubetelor recente

norma sură murătură
alergia arătură
în Biharia harbură
harababură sub bură
o gură suburbă ură
garagața pe răsură

nu vorbeşti blestem să-ți dea
în foc băută cafea

aşa n-ai tuşit cu voci
mă omori şi mă provoci
poartă-te frumos boboci
n-ai mai scris în trei şi soci

nici în limbă nu visez
rotunzimea pe crestez
candidă la tindă carte
din războiul de cu moarte

prăpădită în genune
suferința de cărbune
zicând alimojdie
mă întorc în drojdie

budele respectele
agonii expecte-le
veselii rejectele
ritele sanscritele
vitele mărite-le
pe zi euforică
dorică bosforică
lambda lambada ba da
grătarul Oltenia

la rațe că te trezişi
viețuirea fărâmiş

aş mai toarce parce hârci
harcea-parcea roase cârci
nepoților peste pârci

cum te cheamă zmeule
diavol dumnezeule
şi pe tine diavole
dansul de pe tavole

doamne nu mă mai chema
pe numele dumneata
ața-n ac nu gaura
doamna o mai nimerea
ce urâtă bătrânea
neînstare de ceva
nimica de înstărea

de ce s-o fi omorât
că frigeam plăceri carât
asta e şi nu mâncarea
plăcerea de frigarea

repede tu cu oastea
coastele mâncate-a stea
vă aud în scris căpşuni
n-ajung nu lângă cărbuni

nu de soi şi vezi că uiți
neplăcerilor desculți
şi mai lasă-mă prostii
fleicilor pe pirostrii

mai strănută râd ca Nae
de-l lăsă Veronicoae

lasă-le mă de muieri
ducă-se-n ziua de ieri
noi ne scriem stângi dureri
şi fără de mângâieri

iar te doare capu' Petre
o cafea tutun de pietre
da' aseară ce tot beați
cu certare către frați

şi copilul stat târziu
de contrat contrasul viu
mă adorm pe la mijloc
versului pe poloboc

te târăşte brevitate
intenționalitate
vezi că te bârfesc copile
bunicii nopți fără zile

pune-le din miez pe scurt
că timpului nu eşti furt
ah în pile împilare
dragostelor nestelare

ba o zodie de zestre
şi nevestelor palestre

împărate n-o tăia
gâtului miresia
ştreangului de miluia

ce compui pe trei coloane
te-oi citi în galioane
juventute pe coline
drăgăşane vin divine

cam ca mama Veta vast
năbădăul în contrast
brevitatea perifrast
crampă campus de balast

ne-om elibera canari
din hareții uliari
parpa de o purpură
harpa de o hurpură
Dunăre se tulbură

noi de pe cap le lipseam
şi nu ne cabulipseam
clanța uşii clănțăneam

pijama cu dosu-n față
scrisul de azi-dimineață
nu e plictisită maşi-
nația se dă cu naşii

ți-ai adus pantaloni lungi
vremea toamnei să ajungi
să plăteşti şi pantalonii
o clătită a mamonii

mă bate un gând să nu
mă duc bibliotecu'
şi în față de cu fapte
mă face cafea cu lapte

nu mă laud nu mă scot
din al scrisului socot
Nanku give me pant Pan-
tiuşa
cum te mai strânge cu uşa

de ce blugii îi calc blugii
ce e nebunatic glugii
fă-i dungă mânecă lungă
călcătură să ajungă

că şi eu sunt ramolită
fata nu mi se măritată
nu eşti tâlă soru-mea
rădeam de mama-Anica

cât de proastă că pârleşte
fiara blugilor la peşte
la guler n-ar fi pe burtă
mai jegos cenuşii turtă

numai astea cam aşa
lasă-l până-n India
pui ziar că se pârlea
aşa maică se ardea
pui hârtie canava
a cochetă ce proptea

are el metoda lui
chiar a indianului

hai că merge el da da
dichisit a te holba
eşti meticulos sadea
să arăți a perfecta
pe aici nu se călca
blugul că se bulbuca
dă-te băiatul să stea
bine şi stai acolea

vrea să i-l pui cu alai
doamnă croitor ce n-ai
fier de călcat în Chenai

submarine pietrele
ne mângâie ghetrele
ca focile vetrele

mările nisetrele
animal planetele
să le vadă fetele
şi să-şi facă ghetele
de mi-am scris peretele
musca nu brabetele

buşite ziarele
să-le-nghită rațele
compoziții întrerupte
de plecările la lupte

a te inspira-n travalii
de conducere de Vali
care poate să şi vină
că nu e nimeni de vină

să o ia şi pe babița
platagelei jurubița

suprapusă amintire
pe floare de cimitire
mai alaltăieri altire

camăta ca mama ta
înjurată de tata
repetiție deseară
şi mâine a doua oară

vălure-mă lucernă
cancerului nu cer nă-
ravul pravul prăfuit
aerul de adormit
ce ne-o fi şi aromit

mai în urmă necizel
ore hoituri de măcel

câtă depărtare
temporală tare
nevietuitoare
fuga pe cărare
de n-aud şi intervin
mai ermetic mi-e venin

ne ducem la Frăsinei
să nu intre mama ei
de-a murit printre costrei

împăcată moarte parte
de o floare într-o carte
şobolan de umbră zburzi
pân' te-or roade grauri sturzi

m-am dus ca să mă întorc
să mănânc carne de porc
inutilă datină
fără iar o slatină

pot să beau cafeaua ta
Frasineii spovedea
Gigi cu banii stătea
să fie totu' gata
când vine-ăsta să ne ia

auzi vă pui şi o sticlă
de apă de la Costică
pesticido tâlo cia-
nuro noro de acia

prin estetică la van
paravan de năzdrăvan
ce filosofii de-un ban
voi transcrie sem oltean

semialtitudine
fiul rectitudine
pe luate statele
cu aerostatele

foile de vițe Eve
nici avute nici aeve
merge-om oameni capre oi
sub gutuiul din Milcoi

ar fi bine-acolo mă
slujbă astăzi de n-o fă
cântece de dumnezeu
spovedind pe corifeu

(continuare în pag.10)

MINUNEA

Marian PĂTRAŞCU

Oara s-a perpelit în pat toată noaptea. Cu două zile în urmă fusese în piață, la Râmnic, cu cinci saci de cartofi, îi vânduse repede, avea marfă bună, a doua zi până la prânz îi terminase de dat. A fost apoi pe la băiat la internat, tocmai plecase cu o lună în urmă la liceul "Nicolae Bălcescu", cel care peste 23 de ani avea să se numească "Alexandru Lahovary". Se întorsese cu trenul de 19:30 din Râmnic, luându-se cu băiatul pe care-l scosese la cofetărie, îl pierduse pe cel de 15:10. După ce a terminat de dat toți cartofii, a pus într-un sac gol ceilalți saci goi, pătura şi alte haine groase cu care venise de acasă, apoi traista cu actele şi – mare greşeală! – cu banii legați într-o batistă, din care a luat 50 de lei din ei pentru cumpărături şi pentru copil. A mai luat cu ea, într-o plasă, nişte nuci legate într-un batic vechi şi două borcane de câte "800" învelite în ziare, unul – cu peşte marinat, celălalt – cu muşchi de porc în untură, nu se făcea să se ducă la băiat cu mâna goală!…

- Nea Dine – a zis ea înainte de plecare către Îngeraşu, un consătean care venie şi el chiar în dimineața aceea la piață cu cartofi - las şî ieu bagaju' ăsta la tale aci, dau o fugă pân' la internat la fi-mi-o, să văz ce face, şî viu iute, nu stau mult, poate prinz şî eu trenu' de trei.

- Lasă-l, fă, Oară, am ieu grijă de iel, aci-l găsăşti cân' vii – i-a răspuns Îngeraşu.

Ajunsă seara acasă, din bagajul lăsat în grija lui Îngeraşu dispăruse batista cu banii! A început să se "olicăie" toată, degeaba Mărian, bărbatu-său îi tot zicea:

- Lasă, fă, Oară, nu ne fac pă noi şapte sute de lei, îi facem noi la loc! Ce, vrei să mori de inimă, ce ț-ă? Dă-i draculi de bani, noi să fim sănătoş'!

Dimineața s-a mai liniştit – ştia ce avea de făcut! În următoarele trei zile, n-a lăsat din mână cartea de rugăciuni, s-a rugat fierbinte, fără urmă de duşmănie sau fățărnicie, pentru sănătatea şi îndreptarea celui ce-o tâlhărise, pentru iertarea păcatelor amândurora. Duminica următoare, ca de obicei, şi ea şi Mărian s-au dus la biserică încă înainte de a toca de liturghie. Fiecare îşi avea locul lui bine stabilit: Mărian, care era şi epitrop – în strana a doua, prima fiind ocupată de cântăreț, nimeni altul decât Nonică – fratele popii Nicolae Negoescu, iar Oara – lângă scaunul împărătesc de unde începea primul rând de femei. Oamenii intrau în linişte, dădeau pălăriile ca să le țină alți oameni din marginea rândurilor de bărbați, se apropiau de iconostas, se închinau sărutând icoana şi apoi aprindeau lumânarea în unul din cele patru sfeşnice înşirate în fața altarului şi apoi se închinau la cele patru icoane împărăteşti: Iisus Hristos, Maica Domnului, Sfântul Nicolae şi Sfânta Muceniță Filofeia, care era şi hramul bisericii. Se aşezau apoi fiecare cam în acelaşi loc întotdeauna, încât, dacă se întâmpla ca cineva să nu vină la biserică, acest fapt era imediat remarcat de toți cei prezenți. Toată lumea stătea în picioare, cu excepția bătrânilor din strane.

În duminica aceea a apărut şi Îngeraşu la biserică. Venise de la Râmnic, vânduse cartofii. Tocmai aprinsese lumânarea în sfeşnicul din fața icoanei cu Maica Domnului şi acum se închina cu gesturi largi, aplecându-se înainte. Când a dat să sărute icoana, tot părul capului i-a luat dintr-o dată foc, transformându-l într-o torță vie, nu alta. Atunci, Nae al lui Nonică şi-a scos iute haina şi s-a aruncat asupra lui, punându-i-o pe cap. Din altar, popa Negoescu, deşi era la epicleză, a ieşit val-vârtej, întrebând speriat de rumoarea stârnită în popor de acea întâmplare ciudată:

- Ce e, ce e, ce s-a-ntâmplat?

Nae al lui Nonică şi Nelu Bohanțu l-au scos uşurel pe Îngeraşu afară. În curte la Octavia lui Ion Conțoapă i-au turnat pe cap o găleată de apă rece, în care femeia aruncase şi o mână de sare "mare". A apărut apoi în curte la Octavia şi ginerele lui Îngeraşu, Ilă Borțosu'.

- Să să spele din cân' în cân'cu apă cu sare şî să puie miere şî ceară de albine curată pă cap şî-i trece, n-are nimica!, l-a instruit Octavia pe Ilă.

Slujba a continuat ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. În predica din duminica aceea, popa Negoescu a făcut la un moment dat aluzie la întâmplarea care avusese loc, referindu-se subtil la diverse păcate omeneşti neuitând să citeze din scriptură: „...căci plata păcatului este moartea" dar „Dumnezeu nu doreşte moartea păcătosului, ci ca el să se întoarcă şi să fie viu".

În seara de dinaintea acelei întâmplări, după ce tocase de vecernie, Oara se dusese la preot acasă să-i povestească ce i s-a-ntâmplat şi să-l întrebe ce să facă, era cumva cazul să se ducă la Sibiu să pună să se tragă "clopățălu' de argint" de la biserica catolică "Sfântul Anton", din Sibiu?

- Oară, tată, eu zâc să nu faci aşa ceva, că doară tu nî-i vrea să cază vrun blestem pă capu' ăluia de te-a furat. Tu vrei numa' să-ț' recuperez' paguba, nu-i aşa?

- Părinte, nu vreau al'ceva decât să-m' văz bănuți înapoi, că pă hoț am să-l iert ş-am să mă rog pentru sufletu' lui. Deja de cân' am ven't di la Râmnic numa' asta fac – plâng şî mă rog, mă rog şî plâng…

- Bine, fă, Oară, aşa să faci, că dacă-o faci stăruitor şî cu credință, nu să poate ca Dumnezău să n-auză durerea ta şî să te-ajute. Lasă blestemele şî gândur'le de răzbunare, că nu-s bune; păcătuieşti şî tu pân asta, că Dumnezău zâce să nu judecăm, ca să nu fim judecaț' şî să iubim pă vrăjmaşî noştri ca să fim şî noi iubiț' de El…

- Aşa am să fac, părinte, Dumnezău să mă ierte pentru gându' de adinoainea cu clopățălu' de argint di la Sibiu . . .!

Cum a ieşit pe poarta casei preotului, Oara, înfricoşată că putuse să dorească răul celui ce-o păgubise, a şi-nceput să se roage pentru iertarea ei şi a hoțului. Ajunsă acasă, şi-a scos toate cărțile de rugăciuni pe care le avea, şi nu avea deloc puține, şi a început să citească din ele stând în genunchi şi făcându-şi din când în când, cu gesturi largi, semnul crucii… În sâmbăta aceea, nici n-a mai mâncat de cină. Mărian nu i-a zis nimic. Şi-a pus singur să mănânce iar ea s-a culcat abia pe la ora două, linştită şi deloc obosită, chiar dacă stătuse ore-ntregi în genunchi, rugându-se…

Afară, după slujbă, lumea a rămas în fața bisericii mai mult decât de obicei, comentând cu aprindere întâmplarea aceea cu Îngeraşu. Ca niciodată, căci de atâtea ori până atunci Mărian îi striga sătul de gura ei: „Ho, moară neferecată, ce ieşti!", Oara n-a scos nici măcar un cuvânt, stătea doar şi asculta. Nici n-a stat până s-a împrăştiat toată lumea din fața bisericii: bărbații - la MAT să se cinstească, femeile - acasă, să pună de mămăligă. A plecat gânditoare şi, pe drum, un mugur de speranță i-a încolțit în suflet. Ştia că Dinu Îngeraşu îi luse banii din bagajul lăsat în seama lui în Râmnic, la piață. Primul ei impuls a fost să se ducă la el acasă. Conta pe efectul surprizei, dar după câteva clipe de gândire, s-a hotărât să nu întreprindă nimic, spunându-şi în gând: "Facă Dumnezeu ce-o vrea, de-aci-năinte!" . . .

N-a avut de aşteptat prea mult… Luni dimineața, cine striga în fața casei lor, cu Deta, cățeaua lor, "lăndărită" pe podişcă, arătându-şi colții şi abia aşteptând să mai facă un pas pentru a-i sări la picioare? Dinu Îngeraşu! Avea capul descoperit, deşi era răcoare. Nu mai suporta pălăria, părul îi era pârlit iar pielea avea din loc în loc răni roşietice care prinseseră coajă.

- Oară, fă, Oară, ia ieş' o țâr' pân'-afară!

- Da, nea Dine, ce-i?

- Fă, Oară, eu am să-ț' spui țâie ceva, fă!

- Hai în casă, nea Dine, intră, hai!

- Da' țâne tu cățeaua asta să nu mă muşce.

- Dacă sunt eu de față, nu te muşcă, hai vino-ncoa, intră!

Îngeraşu intră, minunându-se în sinea lui că Deta lungise deja botul pe pământ, uitându-se aiurea, ca şi când nici nu l-ar fi văzut; "şî doar adinoainea mârâise la mine!" îşi mai spuse în gând.

- Stăi jos, nea Dine, aşa, uite un scaon ici'şa! . . .

Omul s-a aşezat pe scaun cu palmele împreunate în poală, apoi a oftat adânc şi şi-a fixat privirile în pământ. A tăcut, aşa, nemişcat, câteva clipe, după care a început să vorbească gâtuit şi cu voce tremurată:

- Fă, Oară, tu ştii de ce-am ven't eu la tine?

- De, nea Dine, oi şti eu ceva, da' te las măi bine pă tale să-m' zâci!

- Fă, Oară, eu am să-ț' dau țâie nişte bani . . .

- Dă-i încoa', nea Dine!

Omul i-a întins banii legați în batistă, fără să-şi ridice privirea de la podea. Oara i-a luat şi a vârât legătura în buzunarul şorțului.

- Păi, nu-i numeri?, a întrebat-o Îngeraşu.

- Nu, nu e nevoie, nea Dine.

Au tăcut amândoi stingheri câteva clipe lungi şi apăsătoare… Într-un târziu, Îngeraşu a întrebat-o iarăşi pe Oara, ridicându-şi în sfârşit ochii din podea:

- Da' nu-m' zâci nimic?

- Nu, nea Dine, n-am ce să-ț' zâc! . . .

Omul şi-a pus palmele pe genunchi, s-a uitat iarăşi la podea îndelung şi îngândurat, după care s-a ridicat încetişor de pe scaun şi a pornit spăşit spre uşă, zicând:

- Ei, fă, Oară, apăi eu mă duc, fă, zâua bună dară!

S-a oprit apoi cu mâna pe clanța uşii, zicând încet, şoptit şi fără să-şi întoarcă privirea spre Oara:

- Şî iartă-mă pentru ce ț-am făcut!

- Să trăieşti nea Dine, te-am iertat de atunci, de-aia mi-a ajutat Dumnezău, aşa să ştii tale!

NOTĂ: Mențiune specială la Concursul Internațional de Literatură "Premio Corona" - Italia.

Pe aripi de poezie şi iubire pură

Zenovia ZAMFIR

Frumusețea naturii ce dansează de o parte şi de cealaltă a drumului în ritmul maşinii mă face să visez şi să-mi imaginez mai mult sau chiar să-mi amintesc ceva asemănător acelui peisaj magnific, să confund poienița din marginea pădurii cu un colț din grădina copilăriei.

Este începutul primăverii iar peisajele sunt pline de flori viu colorate, albastre ca cerul senin ce ne veghează din înaltul său, galbene ca razele soarelui, roşii, violete. Drumul spre Sighişoara ne oferă şansa de a ne bucura de locuri minunate, de munți şi de păduri, de ape repezi şi cristaline, de România „minunat de frumoasă". Invitația Andradei de a fi împreună la ceas de sărbătoare, la lansarea cărți "Eu tind spre fericire" este bine venită şi plină de emoți.

Silvana Andrada Vasilescu, s-a născut la 15.02.1971 în Sighişoara, judetul Mureş. A petrecut primii zece ani la Sighişoara, jud. Mureş unde a urmat şcoala cu limba de predare germană. A finalizat studiile liceale la Liceul German nr. 34 actual Colegiul German "Goethe" din Bucureşti, în anul 1989. Scrie de la 15 ani, publică prima poezie în 1992 într-un ziar local din Sighişoara, debutează în Confluențe Literare la 01.02.2016 cu poezia "Adoptă-mă pădure". Începând din 25.03.2016 publică în Revista Radio metafora "Visul românilor de pretutindeni" Seattle, WA, U.S.A iar din 13 .06.2016 în "Literatura de Azi", revista Uniunii Scriitorilor din România.

"Poezia este arta de a pune în mişcare imaginația noastră cu ajutorul cuvintelor", Arthur Shopenhauer .

La lansarea volumului "Eu tind spre fericire" , în Cetatea Sighişoarei s-au reunit scriitori şi oameni de cultură din toate colțurile țării, muzica şi poezia s-au îmbinat armonios într-o zi de mare sărbătoare religioasă "Floriile" iar cuvintele frumoase şi alese au fost rostite de: Ioan Romeo Roşiianu- critic literar, scriitor şi jurnalist; poetul şi editorul George Terziu, Nicolae Băciuț-Directorul Direcției Județene pentru Cultură, Culte şi Patrimoniul Cultural Național Mureş; Marian Stere, jurnalist la Societatea Română de Radiodifuziue, Gabriella Costescu de la Asociația Literară "Creneluri Sighişorene", Corina Ofelia Corpodean realizator de emisiuni şi moderator la Sebeş, Bărăscu Marian de "la Rusidava Culturală" Drăgăşani, Liliana Ghiță Boian - poetă, Mariana Moga - poetă, Constantin Triță - poet, Nicolae Nistor-poet, Daniela Stan-profesoară, Piroska Hana-poetă, Ana Drăghici-poetă, Andi Jugănaru - moderator, Ovidiu Mălâncă- primar al Sighişoarei.

Despre Silvana Andrada Tcacenco şi poezia sa, criticul şi jurnalistul Ioan Romeo Roşiianu ne spune..."Poeta scrie cu uşurință despre orice, abordează elegant teme felurite şi îşi aruncă singură mănuşa cuvintelor, duelul imagistic fiind iminent, chiar şi în

pofida unor anumite stângăcii stilistice, în care se arată mai mult tributară emoției din timpul actului inspirativ creator…

Silvana Andrada iubeşte totul din jur în poezia sa, iarbă, copaci, nori, păsări etc, atenției şi vigilenței nescăpându-i nimic.

Exact ca şi bishnoiştii ea găseşte de cuvinţă să se risipească, să se dăruiască prin cuvânt şi forța imaginii, un mai altfel de sacrificiu suprem, o lume interioară pusă la picioarele cititorului devenit complice al acestui proces inițiatic: „Uită-mă de poți vreodată,/Uită clipa singulară/ De uitare vinovată,/ Rătăcirea-mi ca povară” (*Aceea care sunt*), sau: „Într-o goană printre clipe/Amândoi în căutare,/ Recreându-ne aripe,/ Tu pe culmi iar eu pe mare” (*Beatitudine*), sau: „Sunt vulturii deja ascunşi pe ale lumii stânci/iar lupii şi-au săpat deja bârlogurile-adânci,/Nuferii albi se scutur` pe ape ce inundă,/Tăgada fericirii e lumea muribundă” (*Timpul, părinte drag*), sau: „Dac-aş fi pus în crengi, în ram, în frunze,/O parte doar din visele-mi difuze,/Prin rădăcină ele ar fi ajuns la porți,/La poarta dragilor mei morți” (*Oameni şi vise*). "

Poezia e bucuria de a dărui din preaplinul inimii. Poezia e dar din Dar,poezia e amestec de sentimente şi emoții, poezia e culoare, copilărie, bucurie.

Prin poezia sa, Silvana ne dăruieşte din preplinul inimii, din iubirea pură,din bucuria de a trăi şi a trasmite sentimente, emoții. Au fost momente frumoase şi clipe minunate la Sighişoara în prag de primăvară "înfriguarată".

IEPURELE DE GHIPS

Nicolae TOŞU

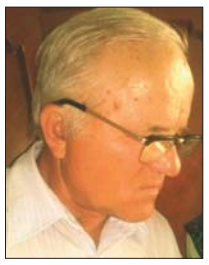

Terentea Iliuță este într-o oarecare măsură un om talentat şi spiritul său s-ar fi putut manifesta în domeniul artelor plastice. Are idei originale din când în când, dar cum este foarte ocupat cu familia şi serviciul, unde nu ştiu precis ce lucrează, acesta asistă „mârâit” cum eternitatea îi clădeşte neostenită piedestalul din rugină şi putregai, dar, „nota bene”, mereu îl îngrijorează „ceva”. Era în a patra lună a unui an cu „producții record în toate domenili” şi obsedat de scurgerea abracadabrantă a unei vieți la care visase curajos, Terentea Iluță introduse trei degete în gură, se apucă de limbă şi trase de ea cu oarecare hotărâre: „De data asta nu mă mai las”, se pomeni monologând cu vocea tare, de parcă s-ar fi adresat soției într-o chestiune care nu mai permitea amânare. Aceasta se răsuci molatec, cu o curiozitate estompată, ştindu-l o persoană de „rândul doi”, dar Terentea Iliuță trăia un moment de transfigurare şi nu îşi putu intersecta privirea cu cea a soției, aşa că dumneaei se mulțumi să-l întrebe:

- Terenteo, ce visezi, dragă? Ia, scoal’ de tenchină. Mă îngrijorezi.

Cu sufletul inundat de elanul unei copilării întârziate, îşi arătă numaidecât recunoştința față de soția sa, transmițându-i „telepatic” tot binele din lume, însă inspirația unui dialog liniştitor lipsi, subțiindu-i fluxul energetic, manifestat printr-un sentiment de condescendență.

- Nu-mi răspunzi?

- Sunt treaz de mult, dar în sinea mea mă frământam aşa de aprins, că m-am pomenit vorbind tare.

Curioasă şi plină de nerv, doamna Iliuță împinse plapuma de se dezveli până la brâu, observându-se clar că vrea să afle adevărul.

- Dar nu este niciun secret, draga mea. Vreau să fac un iepure.

Surprinsă plăcut, doamna Iliuță bufni în râs, crezând că o ia pe ocolite şi începe cu o glumă.

- Şi când vrei să îl faci? Acum?, continuându-şi debordant râsul.

Terentea Iliuță avu senzația că i se întunecă mintea. Vizibil descumpănit, încercă să se apere, dar cuvintele sale trădau haos şi sinceritate.

- Şi, mă rog, ce-ți trebuie să faci un iepure?

- Ghips.

- Ghips? Şi iar bufni în râs… „Dar ce râs şi cât ținu!” Apoi, mimând o stare de seriozitate, îi zise :

- Chiar vrei să faci un iepure?

- Dar ce, crezi că e aşa de greu? Ştiu totul. Frământ ideea asta de-o lună. Numai ghipsul nu ştiu de unde să îl iau.

- Ghipsul?

- Ghipsul, da.

Doamna Iliuță întinse brațul spre el, cu privirea procurorului la sfârşitul unei cercetări, îl apucă de umăr, trăgându-l cu putere, ca o amenințare, şi-i zise:

- Terenteo, tu mă minți. Fabulezi cam de dimineață. Mergi, mai bine, după pâine, că are program scurt şi se-nchide.

Ați bănuit, era duminică, pe la orele nouă „trecute fix”!

2.

Poimâine se împlinesc cinci ani de când Terentea Iliuță a pogorât din apartamentul său, îndreptându-se hotărât spre depozitul de materiale de construcție. Intrat în curtea depozitului, toți îl îndrumară să vorbească cu şeful de depozit, dumnealui ar fi primit nişte dispoziții cam încâlcite, nu se mai pot elibera materiale, cu una, cu două, persoanelor particulare, e lipsă mare, criza începe să-şi spună cuvântul şi în orăşelul nostru…

Şeful depozitului a fost intransigent:

- Altădată, „tovule”, se putea, şi ieri, de exemplu, chiar ieri, se mai putea, dar astăzi... ca să obțineți doi saci de ghips, trebuie să faceți contract pe un ied.

- Dar iedul, de unde să iau eu un ied?

- Vă priveşte.

- Domnule... Dar dacă aş aduce în loc un... pork, mă rog, un purcel, se mai găseşte, dacă ați putea..., v-aş fi recunoscător.

- Nu, nu se poate!

Şi astfel, Terentea Iliuță părăsi mâhnit foarte depozitul de materiale de construcție şi poposi pe şantierul de alături unde, pentru o sticluță de rom, primi atâta ghips că ar fi putut „clădi” un cal!

3.

În carnețelul său de însemnări, la pagina 89, se pot citi următoarele: „Astăzi, 8 decembrie, am terminat de făcut iepurele. Din 16 decembrie, iau concediul de odihnă şi sper să îl petrec la țară, pe la neamuri (fără soție). S-ar putea ca această lucrare să o fac cadou unor nepoței din Jarostea sau din Guşuianca. Deocamdată, aştept”. Şi tot cu data aceleaşi zile, mai este şi următoarea însemnare: „Deseară sau mâine am să-i «trag» un strat protector de lac, dorind, prin această operație, să obțin unele efecte. Deosebite. Mă rog, «naş» fi primul...” Dar nu era cazul. Lucrarea părea perfectă!

Sosi măreața zi de 22 decembrie! Domnul Terentea Iliuță introduse iepurele într-un sac croit special, apoi, pe la prânzişor, merse la şeful pieței de la care împrumută un cărucior spre a-şi duce capodopera la autogară. Şi iată-l pe Iliuță Terentea alături de lucrarea sa în autobuzul de Guramică, degustând vrednic de milă din măreția unei fapte pentru împlinirea căreia a trebuit să traverseze o virgină pădure de sentimente, să declanşeze energii celeste, pentru care acum n-ar fi în stare să dea decât explicații bizare, împiedecându-se ridicol de ideea distrugerii, a fatalității… (trebuie să recunosc că într-o aglomerație excesivă, chiar tu ți-ai putea produce acea pagubă). Şi nu a avut maestrul linişte, pe toată durata traseului, nici cât popasul unei muşte pe nasul câinelui, repetând pe un ton miorlăit: „vă rog, nu vă lăsați, e fragil!”.

4.

Ajuns la stația de destinație, se rugă de doi navetişti să-l ajute, şi nu-l refuzară, în schimb, decum îşi înfipseră mâinile în pânza sacului, exclamară amândoi deodată: „Ce dracu’ ai băgat, dom’le, aici, pietre de moară? Că prea e greu”.

- Un iepure, se grăbi să răspundă domnul Terentea Iliuță, da-şi dădu seama imediat, după râsul celor de față, că adevărul ăsta cade rău de tot şi o repară servindu-se de aprecierea plină de uimire a navetiştilor:

- …pietre de moară… Vreau să fac o râşniță!, completă cu umor maestrul, de se minună sincer. Cum, chiar aşa, Terentea Iliuță-umorist? Foarte bine. Am să încerc să văd lumea şi prin altă prismă. De altfel, cred că mi s-a mai întâmplat, dar nu am insistat. Sau este pentru prima oară… Oricum - râşniță, pietre de moară, milenul trei… E de reținut.

5.

Nu departe de stația de autobuz, „funcționa” la acea vreme, ca de obicei, şi povarna. Domnul Terentea Iliuță plecă să găsească doi oameni zdraveni, să-i treacă „bagajul” până în Jarostea, dincolo, e coastă mare şi cam lungă şi bagajul cam greu; şi dacă n-oi găsi doi oameni zdraveni, monologa în gând dumnealui, o să închiriez un car cu boi, mă cam costă, dar n-am ce face… N-a mai fost nevoie de „car cu boi”, c-a dat de Victor al Vetii lu’ Mitrache şi de Lică Flocoşel. Se învârteau pe lângă povarnă, că doar li s-o face cuiva milă de ei cu vreun ți de rachiu.

A plătit domnul Terentea Iliuță de s-au coclit pe cinste; au mâncat porumb fiert în tescovină şi când să treacă la taclale, Victor al Vetii le-o tăie scurt, cum „să le lase dracu de poveşti, că-i vine muierea de la colectiv şi face ca „trenu’”, dacă nu găseşte focu’ făcut”.

Lică Flocoşel, enervat că prietenul său nu respectă „distracția”, i-o tăie sec:

- Victore’m, mă, Victore’m, hî, ia, vezi că mă superi, he-he. Apoi, către d-l Terentea Iliuță:

- Domnule Terentea Iliuță, nu vă neliniştiți. O să facem treabă bună. Mai e vreme...

Victor al Vetii nu se mai străduie să-i opună vreun argument, trase o trupină deoparte, se aşeză pe ea, îşi lăsă capul între palme şi cu coatele pe genunchi încercă moleşit să-şi amintească ceva, neputând descifra un domeniu de interes.

6.

…Iarna era aşteptată cu fiecare ceas. Norii îşi încâlciseră fuioarele prin rugii de pe culmea dealului, proptiți în piept de turla bisericii, să nu cadă pe pământ…

- Să mergem, se adresă cu vocea pe jumătate domnul Terentea Iliuță lui Lică Flocoşel, ar fi bine să mergem. E gata seara…

- Ba veni de tot, he-he… Apoi, către Victor al Vetii:

- Victore’m, mă, Victore’m, ce stai, mă, jos, te dor oasăle? Păi, tu uitaşi, ori aştepți să temping de la spate ? Ia, vezi că mă superi, he-he. Domnule Terentea, noi suntem gata!

În drum spre stația de autobuz... DAR acum este 22 decembrie după amiază şi O SECUNDĂ!

Ai fost salvat, Iliuță Terentea. Am vrut să merg pe urmele tale până dincolo de porțile „Cântării...”

(urmare din pag.10)

puf de piatră voiajor
guşii zbor la selector
trandafirul alb în nor
firul ne la vorbitor
păstrătorul păstrăv c-or

să vă dau fața de masă
pe ziar cu ce se lasă
indianul în melasă
a citi soarta buhoasă
buhuhoasă de dudoasă
că duioasă o fi joasă

maică ai venit a fiu
la care şi răbduriu
să mergi să nu căpiezi
până seara catanez

RUDA

a plâns că a treia oară
de se-ntâmplă o să moară
să nu te mai duci la moară
am obsesie cu moara
de-mi plăcu romanul Mara

mor după transilvăneni
care-ai mei care mireni
dumnezeule poieni
ungureni în Vaideeni
cu vâlcenii mioreni

ce zile are şi popa
nu mai intră-n Europa
săgetată şi coliva
ochiul din fruntea lui Şiva

Noana scrie acatistul
să ne lase anticristul

câți bani ai atâția dai
că pe ăilalți nu-i mai ai

scrii cât dai atât citesc
nu mă mai acatistesc
numai două nume restul
nu mai urcă Everestul

zece mii o zi o sută
o citi cu banii plută
asta numai să ia banii
că ne vin americanii

târg nu mai religie
mai acasă ligii e

popa să citească ască
boască iască rourască
de visam sanscrită bască
limba flăcăruie doască

nu Maria Alexandra
Maria alta mixandra
Dumnezeule de-i ştii
pe toți când erau copii

dac-aşa e la botez
p-ăl mai sfânt îl înfiez
cu pomelnic toate frez
popii mor pe meterez

te pe re pe te re pietre
Gheorghe Vasile şi Petre
şi acolo ce scrii morți
să le redeschidem porți

aici era părul
musculeț nu mărul
acolo mirezul
mireselor crezul

vom catadixire
vaideemăpire
din izlaz atlazul
din taluz talazul

ieri iconostasul
şi cu parastasul
maslu vasul leagă
latră saramagă

zisa idioată
idiosincrată
uşa a crăpată
țeasta calafată

că necunoscută
alergia plută
iar că mă o moară
mu lemurioară

crampa de leurda
cramponează urda
joaca în contencii
hortensie trenci-i

mă puseşi de sursă
betelgeuzursă
că nu se venise
Indiei chalise

poate şi plictisul
plicul compromisu-l
compromisu-l-a loc
de-l pierdui pe Balogh

schim Calist alas in
Delafras din frasin
ce vă povestise
Ghelasie clise

florilor ce îs le

pâslarului pâsle
pârga de parâmă
părul măr mă râmă

nervul mă columbu’
că de ce-l mai umblu
la soacră Popescu
mamă-sa lopeți cu

puşchea măturoaie
de la jigodoaie

în țărani lentoare
lene călătoare
paraghicitoare
palmelor popare

am urlat a cobe
degetul în Kobe
ce oraş ne taie
gust de cuțitoaie

ACTIVITATE DESFĂŞURATĂ DE PREOŢIMEA ROMÂNĂ ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL

Arhim. Veniamin MICLE

Activitatea religioasă desfăşurată de către preoţii ortodocşi români în timpul Primului Război Mondial nu s-a limitat numai la cadrul strict al unităţilor militare; ei au oficiat slujbe împreună cu preoţii localnici pentru populaţia din Moldova neocupată, apoi pentru cea din Basarabia, Bucovina sau Transilvania. O parte dintre preoţi au primit misiunea de a rămâne în teritoriul ocupat de inamic, suportând calvarul ocupaţiei, achitându-se în mod lăudabil de misiunea încredinţată, de a se îngriji de soarta răniţilor şi de populaţia civilă.

La 28 Octombrie 1915, Marele Stat Major emite *Instrucţiuni asupra atribuţiunilor preoţilor la armată*, structurate în şapte capitole. Chiar în introducere, se precizează că: „Între numeroasele învăţăminte ce se pot scoate din războiul actual, e şi acela, că: pregătirea sufletească a oştirii pe temeiul religiunei, azi, ca şi în trecut, are o însemnătate hotărâtoare şi cântăreşte tot atât de greu în cumpăna victoriei, ca şi maşinile moderne care zguduie pământul”. „Din aceste datorii, izvorăsc acele virtuţi care înalţă sufletele deasupra grijilor de toate zilele şi le hotărăsc la săvârşirea de fapte mari, până la jertfirea de sine”. Astfel, „Una din aceste virtuţi e credinţa. Cu ea au învins strămoşii noştri şi cu ea vor învinge şi urmaşii, dacă cei chemaţi vor şti să o sădească şi să o întărească în sufletele viitorilor luptători ai dezrobirii noastre naţionale. Preoţilor le revine această grea şi sfântă sarcină încât, cu cuvântul şi fapta să ţie aprinsă făclia credinţei în popor, precum şi în inimile ostaşilor noştri, care în zile grele vor fi chemaţi să se jertfească pentru binele şi mărirea patriei şi a neamului”.

A doua mare componentă a prestaţiei preoţilor în Campania din 1916–1919 a constituit-o activitatea pastorală. În clipele de răgaz, în prima linie, în marş, în spatele frontului sau în spitale, soldaţii au primit lumina cunoaşterii. Educaţia moral-naţională a trupei a fost privită ca o latură de bază a pregătirii de luptă, ignoranţa fiind considerată la fel de periculoasă ca şi duşmanul din faţa tranşeei. Aceasta a îmbrăcat multiple forme, constând în convorbiri individuale purtate cu soldaţii în momentele de respiro, sau cu cei bolnavi, aflaţi în spitale, în organizarea de cercuri culturale, de biblioteci volante, de şcoli de alfabetizare, de şezători şi serbări literare.

În general, conferinţele abordau o tematică variată, axată în special pe momentele de referinţă din istoria naţională. În acelaşi timp, ele abordau şi subiecte practice, de educaţie cetăţenească, sanitară, menite să combată efectele dezastruoase ale condiţiilor de trai din teritoriul rămas liber. Se încerca astfel ca prin educarea în vederea respectării unor reguli stricte de igienă, să se prevină sau să se reducă efectele unor epidemii care făceau ravagii în rândurile soldaţilor şi populaţiei civile.

Plini de credinţă, preoţii au sfidat pericolele generate de contactul permanent cu bolnavii din spitale, căzând ei înşişi victime ale tifosului exantematic sau altor boli contagioase.

În unităţi militare, în spitale sau în comunele în care se aflau dislocate trupele în vederea reorganizării, au fost înfiinţate numeroase şcoli de alfabetizare, având ca profesori preoţi mobilizaţi sau ofiţeri. Iconomul N. Darângă de la Trenul Sanitar nr. 6 semnala colaborarea fructuoasă în acest domeniu: „…în unire cu domnii ofiţeri de la această formaţie, precum şi cu sergentul cu termen redus, C. Tomescu, licenţiat în teologie, am înfiinţat cu soldaţii Trenului o şcoală de ambulanţă la care predau zilnic cursuri”. Acestea nu erau simple cursuri de alfabetizare, căci „obiectele ce se predau sunt: religia, aritmetica, scris-citit, istoria, geografia şi higiena”. Asemenea iniţiative sunt raportate şi de către confesorii din numeroase alte unităţi, printre ei aflându-se preotul N. Mănescu de la Ambulanţa Diviziei 1 Infanterie, preotul căpitan Mateiu Popescu din Ambulanţa Diviziei 5 Infanterie etc .

După unirea Basarabiei cu România aceste iniţiative au fost puse în practică şi aici, unde se simţea acut nevoia de şcoli cu predare în limba română. Iconomul George Creţu, preot militar din „Grupul General Răşcanu”, raportează despre faptul că iniţiativa sa de a înfiinţa şcoală de adulţi în Târgul Călăraşi din Basarabia s-a bucurat de un deosebit succes. „Şcoala de adulţi – consemna el în raport – funcţionează regulat de la 1 aprilie, în două săli cu peste 100 auditori: domni, doamne, militari etc., sub conducerea mea, iar cei între 14 şi 18 ani sub conducerea domnului căpitan Lefter. După două şedinţe, numărul auditoriului tinde să se dubleze, întrucât azi mă văd pus în plăcuta situaţie de a mai deschide un alt curs pentru o nouă serie de auditori formată din funcţionari de la poştă, gară, prefectură, primărie, spital etc.”.

La recomandarea Serviciului religios din Marele Cartier General, preoţii din diferite unităţi, dislocate în aceeaşi garnizoană sau zonă, şi-au unit eforturile înfiinţând cercuri culturale menite să diversifice activităţile cultural-educative organizate. Printre cercurile culturale cu acţiuni deosebite se remarcă cel din Pufeşti-Putna, înfiinţat la 26 noiembrie 1917, şi cel din Nicoreşti, al cărui act de constituire datează din 6 ianuarie 1918.

Totuşi, activităţile culturale şi educative nu se puteau desfăşura fără existenţa unor biblioteci care să ofere celor dornici de învăţătură cărţile necesare dezvoltării pe mai departe a eforturilor făcute de către preoţii-învăţători în şcoli. De aceea, ei intervin cu numeroase rapoarte, solicitând repartizarea de cărţi sau constituie din proprie iniţiativă, prin donaţii şi cumpărare de cărţi pe cheltuiala lor, adevărate biblioteci de campanie.

Mai mult, atenţia clerului militar a fost îndreptată şi asupra populaţiei civile. Cei căzuţi pe fronturile de luptă lăsaseră în urma lor familii nevoiaşe sau orfani a căror situaţie devenea disperată în condiţiile războiului. Grija faţă de aceştia devenise o obligaţie de onoare pentru preoţi, reprezentând şi un mod de a cinsti memoria celor care se sacrificaseră pentru binele Patriei. Folosind influenţa lor şi respectul de care se bucurau în rândul ofiţerilor şi trupei, ei au angrenat în opera de ajutorare a celor rămaşi fără sprijin toate structurile armatei. În acest sens, preotul M. Cârlănescu raporta şefului Serviciului religios următoarele: „După-amiază mă duc la şcoală unde predau învăţământul religios şi am alcătuit un cor pe două voci cu copiii, începând a cânta răspunsurile Sfintei Liturghii, apoi asist la masa copiilor, căci de către domnul comandant al Regimentului 24 Artilerie, în urma consfătuirii ce am avut, s-a alcătuit o cantină şcolară unde iau masa de două ori pe zi 140 copii. Asemenea hrană se dă la toţi copiii orfani şi la familiile fără mijloace. S-a luat hotărârea ca din hainele uzate să se facă haine la copiii orfani; a început lucrul”. La rândul său, preotul Ambulanţei Diviziei 5 Infanterie, Mateiu Popescu, informa că a „împărţit ajutoare în natură şi în bani la 450 de suflete. La 24 decembrie 1917, împreună cu tot corul format, am fost cu Naşterea la ofiţerii şi trupa Spitalului Mobil nr. 15, Ambulanţa Diviziei a 5-a, Cartierul Diviziei a 5-a, Brigada a 5-a Artilerie. Banii strânşi, i-am depus la casierul diviziei pentru orfani”.

Activităţile pastorale menţionate mai sus au fost completate prin organizarea de serbări şi şezători literare, de coruri care nu numai că potenţau eforturile educative ale preoţilor, dar contribuiau la buna desfăşurare a slujbelor religioase.

În condiţiile operaţiunilor grele la care luau parte alături de unităţile pe lângă care erau ataşaţi, sau în retragere, de multe ori preoţii au fost puşi în situaţia de a participa direct la lupte, evitând prin intervenţia lor situaţii disperate. Referindu-se la astfel de situaţii, preotul Buzescu P. Constantin din Regimentul „Argeş” nr. 4 raporta: „N-am cruţat vreme şi împrejurări cât de critice de a nu-mi îndeplini datoria şi mai mult încă. Aşa, de pildă, în retragerea de la Predeluş la Plopeni-Prahova am făcut şi pe strângătorul şi aşezătorul în trăgători pe nişte soldaţi dintr-un batalion din Regimentul 45, ce fugeau prin păduri, de s-au putut scăpa multe căruţe să fie capturate de inamic…”. Într-un alt raport, preotul locotenent Ştefan Ionescu din Regimentul 3 „Olt” informa pe aceeaşi temă: „Pe când eram lângă Drapel, în ploaia de gloanţe şi ghiulele, în ziua de 3 septembrie 1916, şi căzând un obuz de calibru cel mai mare de la inamic, făcând explozie foarte mare, pe sergentul port-drapel, Mihăilescu Constantin, l-au amestecat cu pământul, îngropându-l, iară pe plutonierul Lămboiu Radu l-au vânturat şi căzându-i Drapelul din mână, eu imediat l-am luat şi am fugit cam la 6-7 km de Dobrogea, unde l-am scăpat”. În acelaşi raport, preotul consemna faptul că a reuşit să salveze încă de două ori drapelul de luptă: cel al Regimentului 3 „Olt” în acţiuni ulterioare celei descrise mai sus şi al Regimentului 66 Infanterie.

Numeroase asemenea fapte de arme sunt descrise în documentele de război. Conform celor consemnate de către Protoiereul preoţilor militari, Constantin Nazarie, din totalul de 252 preoţi mobilizaţi 5 au decedat pe câmpul de luptă sau în spitale, iar mulţi dintre ei au suferit de tifos exantematic sau alte boli contagioase ca urmare a prezenţei lor permanente în mijlocul răniţilor şi al bolnavilor.

Printre cei căzuţi pe câmpul de onoare, se aflau preoţii Armăşescu Nicolae, din Regimentul 2 Vânători, D. Bârlogeanu, din Regimentul 51/52 Infanterie, Ionescu Ştefan, din Regimentul 3 Infanterie, Rătescu Ion, din Brigada 2 Roşiori, şi I. Cerbulescu, din Ambulanţa Diviziei 1 Infanterie. Alţi 6 preoţi, aparţinând diferitelor unităţi, au fost răniţi.

Comportarea slujitorilor Domnului pe tot parcursul campaniei şi faptele de arme săvârşite de aceştia au determinat acordarea de numeroase decoraţii, citarea lor prin ordine de zi şi exprimarea de aprecieri elogioase din partea comandanţilor de unităţi şi mari unităţi. Faptele lor au fost onorate nu numai de către autorităţile superioare române ci şi de către Aliaţi. Pentru curajul său, pentru devotamentul deosebit care l-a determinat să evadeze din prizonierat, să pribegească luni de zile prin munţi, suportând un adevărat calvar numai pentru a se reîntoarce la unitatea sa, preotul Justin Şerbănescu, din Regimentul 4 Infanterie „Ilfov” nr. 21, a fost citat prin ordin de zi de Armata Franceză.

Tot ca o recunoaştere a meritelor deosebite, numai în perioada 15 iunie 1917 – 1 mai 1918, au fost înaintaţi la gradul de căpitan asimilat 147 de preoţi mobilizaţi.

Documentele extrase din tezaurul Arhivelor Militare Române, stau mărturie despre faptele şi bravura preoţilor participanţi la etapa care a încheiat îndelungata luptă a poporului român pentru Unitate Naţională. Ei s-au dovedit a fi, alături de întreaga Oştire română, bravi soldaţi, atât ai Ţării cât şi ai Credinţei. (Sursa: Gheorghe Nicolescu, Gheorghe Dobrescu, Andrei Nicolescu, *Preoţi în lupta pentru făurirea României Mari 1916–1919*. Editat de Fundaţia „General Ştefan Guşă”, Bucureşti, 2000).

Scriitori şi cărţi

FENIA DRIVA: „CĂLIMĂNEŞTI ŞI OAMENI AI SĂI. IOAN VASIU, PRIMAR ot CĂLIMĂNEŞTI”

Paula Adriana COZIAN

Noua carte a Feniei Driva „Călimăneşti şi oameni ai săi. Ioan Vasiu, primar ot Călimăneşti”, apărută la Editura „Sfântul ierarh Nicolae” din Brăila”,în 2016, vine să se aşeze statornic peste alte apariţii editoriale despre aceste locuri şi oameni ai săi, cam nouă la număr, pe care autoarea ni le-a oferit, până acum. De data aceasta, interesul Feniei Driva s-a oprit asupra familiilor: Vasiu, Jantea şi Macavei, veniţi din Transilvania, care în jurul anului 1900 au trecut Carpa ii în Regatul României, stabilindu-se în Călimăneşti, un loc cu climă blândă şi cu perspective economice legate de tratamentul balnear.

Ca să înţelegem ce i-a determinat pe aceşti oameni, şi pe mulţi alţii, să-şi părăsească meleagurile natale şi să treacă în regat, trebuie să facem o scurtă incursiune în istorie şi să vorbim despre Transilvania sfârşitului de secol XIX şi începutului de secol XX, perioadă marcată de constituirea Dualismului austro-ungar, o înţelegere survenită între cercurile politice austriece şi maghiare având ca scop salvarea Imperiului habsburgic, înfrânt de prusaci la Sadova (1866) şi măcinat de lupta de eliberare a popoarelor din cuprinsul său. Miza constituirii Dualismului austro-ungar (1867) a fost anexarea Transilvaniei la Ungaria cu urmări dezastruoase pentru românii transilvăneni supuşi unui proces de maghiarizare forţată, deoarece autorităţile de la Budapesta nu recunoşteau decât o singură naţiune, naţiunea maghiară şi o singură limbă oficială, limba maghiară. S-au adăugat alte legi discriminatorii şi mai ales Legea Appony (1907) prin care limba maghiară a fost introdusă până şi în şcolile confesionale ale minorităţilor, fapt ce a determinat închiderea unui număr mare de şcoli româneşti din Transilvania. Pe acest fond se petrece exodul unei părţi a populaţiei româneşti, mai ales din zonele marginale ale Transilvaniei la sud sau la est de Carpaţi. Din acest exod au făcut parte fără îndoială şi cele trei familii despre care Fenia Driva ne vorbeşte în cartea sa.

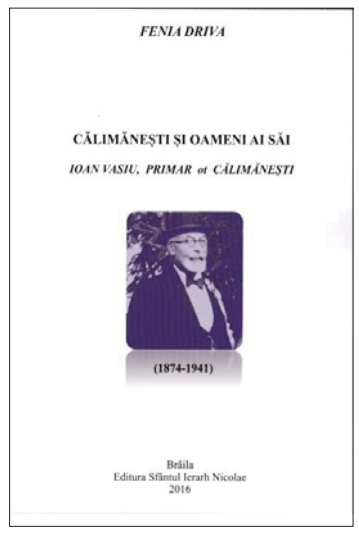

Ioan Vasiu, dacă ar fi să-l analizăm după fotografia de pe prima copertă, am spune că a fost un intelectual din clasa mijlocie, fără îndoială un bun gospodar de vreme ce nefiind de-al locului a fost ales primar al Călimăneştiului de două ori, între anii 1911-1916 şi 1919-1920.

A fost un membru marcant al Partidului Naţional Ţărănesc, calitate în care între anii 1932-1933 a îndeplinit funcţia de preşedinte al Consiliului Judeţean Vâlcea. Afinitatea lui Ioan Vasiu faţă de Partidul Naţional Ţă-rănesc se explică prin rădăcinile lui transilvănene ştiut fiind faptul că acest partid s-a constituit după Marea Unire, prin fuziunea dintre Partidul Naţional Român din Transilvania condus de Iuliu Maniu, şi Partidul Ţărănesc înfiinţat de învăţătorul Ion Mihalache.

Ioan Vasiu a avut şi spirit întreprinzător construind două hoteluri în staţiunea Călimăneşti: Hotelul Cozia (Vila Teilor de astăzi), pe care l-a vândut liderului socialist şi apoi comunist Gheorghe Cristescu (Plăpumarul) şi Hotelul Carpaţi preluat ulterior de Ministerul de Interne, unde se află astăzi Poliţia oraşului Călimăneşti.

S-a numărat, de asemenea printre cei care au iniţiat şi au contribuit financiar la construirea bisericii cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel” din vecinătaea Primăriei oraşului. Au fost strânşi bani şi prin colectă publică, prin serbări şi alte acţiuni în care s-au mai implicat preotul paroh Constantin Gh. Constantinescu, prin ul I. G. Cantacuzino, dar şi directoarea Azilului „Elena Doamna” împreună cu elevele sale şi cu profesorul de muzică de la Liceul „Sfântul Sava” din Bucureşti. La aceştia se mai adaugă Vintilă Brătianu (fratele primului ministru Ionel I. C. Brătianu), Dumitru Jantea, N. Iepureanu.

Ioan Vasiu a fost căsătorit cu Aurelia Henţia, fiica pictorului Sava Henţia. De altfel fratele Aureliei, Alexandru Henţia, şi el cunoscut pictor de biseric, a pictat în stil neobizantin, în culori vii, predominând verdele deschis şi galbenul, care dau strălucire, interiorul bisericii „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel” din Călimăneşti între anii 1915-1920. Ca o paranteză, aş vrea să aduc în atenţie un fapt petrecut în anii'90 ai secolului trecut, când preot paroh era părintele Luca Dumitrache. Atunci pictura a fost spălată cu detergenţi (nu ştiu din iniţiativa cui???), pentru a se îndepărta pelicula de fum de la lumânări. Pentru scurtă vreme, pictura a reapărut în toată splendoarea ei, apoi treptat, treptat s-a estompat. Cu circa zece ani în urmă, pictura din pronaos a fost restaurată prin strădania preotului paroh Nicolae Preoteasa. După plecarea părintelui Nicolae la Râmnicu Vâlcea, pictura din naos a continuat să se degradeze şi mă-ntreb dacă nu se găseşte nimeni din zona ecleziastă să se implice în restauraea ei?

Revin la familia Vasiu care a avut trei copii, iar doi dintre ei au moştenit talentul artistic pe linie maternă. Dinu Traian Vasiu a fost pictor acuarelist, scenograf şi şef al secţiei de artă a Muzeului Judeţean Braşov. Picturile sale au fost expuse pe simezele din multe ţări europene.

Pompilia Vasiu a fost actriţă, jucând pe scena Teatrului Naţional din Craiova, dar şi la Teatrul Giuleşti (azi Odeon), la Teatrul Mic şi la Teatrul „Ion Creangă” din Bucureşti. A fost răsplătită cu diplome şi medalii, mai ales din partea statului francez.

Decebal Vasiu, aviator, a fost pilotul secund al Mareşalului Ion Antonescu, iar după plecarea din ţară în anul 1949, a fost pilot de linie la numeroase companii aeriene şi a avut un rol important în deschiderea curselor aeriene de linie inter-continentale.

A doua familie este cea a lui Dumitru Jantea, care a descins din Mărginimea Sibiului. În toate fotografiile Dumitru Jantea şi soţia sa sunt îmbrăcaţi în costum naţional, spre deosebire de fiicele lor, care poartă vestimentaţia specifică doamnelor din perioada interbelică. Una dintre ele a fost căsătorită cu un cunoscut avocat al timpului, Creţoiu, care a şi administrat cele două hoteluri construite în centrul staţiunii de Dumitru Jantea, hotelurile Jantea 1 (1906-Vila Zorilor) şi Jantea 2 (1913-Vila Oltul, Clinica de astăzi).

Familia Simion Macavei completează triunghiul micilor întreprinzători ardeleni care s-au stabilit în Călimăneşti.

Simion Macavei, căsătorit cu o localnică frumoasă şi distinsă, Irina Albulescu, a avut zece copii pe care i-a dat la şcoli, după potenţialul fiecăruia. A fost un om activ, care a avut în proprietate o moară, o povarnă, o brutărie şi o cofetărie, fiind de mare ajutor localnicilor mai nevoiaşi din Călimăneşti în timpul foametei din 1947, când s-a îngrijit să aducă din sudul Olteniei vagoane cu cereale, împrumutându-i cu mălai, ca să supravieţuiască.

Meritul Feniei Driva este acela de a fi avut ideea, şi apoi disponibilitatea de a căuta în arhive documente care i-au permis să readucă la viaţă oameni deosebiţi, care, după puteri, au contribuit la prosperitatea urbei în care s-au stabilit. Autoarei aşa cum o spune i-au fost de mare folos şi localnicii de azi, care i-au dat informaţii despre aceste familii.

Călimăneştiul ar trebui să-i omagieze într-un anume fel, dând numele lor unor străzi sau instituţii, iar dacă acest lucru ar fi mai dificil din punct de vedere administrativ, măcar hotelurile ridicate de ei să revină la denumirea iniţială, ca o minimă şi dreaptă reparaţie

CĂLIMĂNEŞTIUL - O LOCALITATE A SPIRITUALITĂŢII, CULTURII ŞI SĂNĂTĂŢII

Gheorghe MĂMULARU
George MĂMULARU

În ţara noastră sunt puţine localităţi în care întâlnim aceste trei elemente: spiritualitate, cultură şi sănătate. În Călimăneşti se întâlnesc aceste elemente şi convieţuiesc de mai multe secole.

Spiritualitatea este reprezentată de cele unsprezece lăcaşuri de rugăciune, dintre care şase sunt mânăstiri şi cinci biserici. Cele şase mănăstiri au fost zidite pe vremea a patru voievozi ai Ţării Româneşti şi doi ierarhi ai bisericii ortodoxe. Cea mai veche este Mănăstirea Cozia Veche, construită pe vremea voievodului Radu I (1377-1383), care a fost tatăl lui Mircea cel Mare (cel Bătrân). De-a lungul celor şase veacuri biserica s-a ruinat, rămânând câteva ziduri. Către sfârşitul secolului al XX-lea, două distinse personalităţi, ing. Ion Mihăilă (cel care a construit Hidrocentrala Turnu) şi arhimandritul Gamaliil Vaida (starețul Mănăstirii Cozia) au ctitorit vechea mânăstire între anii 1996-1998. A fost sfinţită în ziua de 14 octombrie 1998, de Gherasim Cristea, episcopul Râmnicului. În pronaosul bisericii se află tabloul ctitorilor: al ing. Ion Mihăilă cu părinţii şi cei doi fraţi şi al arhimandritului Gamaliil Vaida. Către sud, la circa 1 km, se află Mănăstirea Cozia ctitorită de Mircea cel Mare (1386-1418). Este monumentul cel mai vizitat de pe Valea Oltului. În pronaosul bisericii se află cele două morminte: al lui Mircea cel Mare şi al Teofanei, mama lui Mihai Viteazul. Tot în pronaosul bisericii se mai păstrează pictura veche bizantină, Sinaxatul (calendarul) şi Acatistul Maicii Domnului. Aici la Cozia a fost călugărit logofătul lui Mircea cel Mare, Filos, devenit monahul Filotei. De asemenea, tot la Cozia există cele două paraclise, al lui Amfilohie (în colţul de SE) şi al lui Ioan Hurezeanul (în colţul de NE). Peste drum se află Bolniţa Coziei construită pe vremea lui Radu Paisie (1535-1545). Lângă această biserică au existat două căsuţe în care erau adăpostiţi călugării bătrâni şi bolnavi.

În Ostrovul de la Călimăneşti se află Schitul construit pe vremea lui Neagoe Basarab (1512-1521). La acest schit s-au călugărit Despina Elena, soţia lui Neagoe Basarab, primind numele de Maica Platonida; Teodora, mama lui Mihai Viteazul, primind numele de Teofana; Xenia, mama mitropolitului Varlaam, primind numele de Maximilia-a fost şi starețа Schitului.

Mănăstirea Stânişoara a fost construită pe vremea mitropolitului Varlaam, iar Mânăstirea Turnu pe vremea episcopului Gherasim Timiş.

Fiecare mănăstire şi biserică îşi are istoricul său şi toate au slujit credinţa creştin-ortodoxă.

Al doilea element important este cel al culturii. La Mănăstirea Cozia a existat o şcoală; din hrisovul din 1415 aflăm că năstavnic (dascăl) a fost Sofronie, care era şi starețul mănăstirii. În anul 1400 Filotei monahul a scris „Pripealele” care constituie primele manifestări ale literaturii noastre vechi (N. Cartojan) şi de circulaţie internaţională (G.Ivaşcu). Tot la Cozia a fost scris, de Matache Cozianul, „Lexiconul slavo-român”. Peste veacuri, în secolul XX, Vlaicu Ionescu din Jiblea Veche a descifrat catrenele lui Nostradamus. Menţionăm că tot în acest secol Preotul Dumitru Sandu din Jiblea Nouă a scris monumentala operă „Eparhia Râmnicului şi a Argeşului”. Tot la Călimăneşti mai întâlnim şi alţi oameni de cultură: scriitorul Tudor Dumitru Sava, Fenia Driva, Paula Cozian, Dumitru Mitrana, Nicu Ghinoiu, Mihai Scărlătescu, Tiberiu Zamfir, Dan Zamfirache, Tatiana Tretelnischi, Cristian Geantă; pictorul Virgil Moise; actorii Pompilia Vasiu, Raluca şi Florin Zamfirescu, Vasile Lucian.

Al treilea element, al sănătăţii, este reprezentat de izvoarele minerale. Sunt cunoscute de pe vremea dacilor şi romanilor. În timpul împăratului Hadrian (117-138) la Arutela au fost construite castrul şi termele; în anul 139 se făceau deja băi la aceste terme. Amintim că în anul 1893, la Expoziţia Internaţională de la Bruxelles s-a acordat Marele Premiu şi Medalia de aur Izvorului Căciulata. În perioada 1969-1979 au fost construite complexele balneare de la Căciulata şi Cozia. În anul 1975 staţiunea balneară Călimăneşti-Căciulata a fost decorată cu Ordinul Muncii clasa I-a „pentru contribuţia la ocrotirea sănătăţii publice”

Iată cele trei elemente care ridică prestigiul localităţii noastre.

CSAKY E POE

FÂNTÂNA ALBĂ

Fântâna Albă
Fântână Neagră
Negru Altar
Fântână Sacră
Astăzi Seacă
Gri cenuşiu
Pe tarlaua
Din ceruri
Nori abătuţi
Albi şi Negri
Roşii
Bici de foc
Nenoroc
Ilie proroc
Căruţă în flăcări
Brazdă pe Cer
Flacără şi ruşine
Măiastră pasăre
A morţii
Pe Coloane
Din cimitire
Cruce cu cuc
Cruce bucluc
Car mortuar
Patrafir stegar
Corn alertat
Dumnezeu supărat
Ilie înspăimântat
Orb şi surd
Nu vede n-aude
Eroism personal
Cu spada şi mâna
Zdrobind de mal
Patru sute cincizeci
De proroci
De-ai lui Ball
La Muntele Carmel
Sacrificaţi
Şi aruncaţi
În torentul
Chison
Râu mai mic
Decât Siret
Biet şi şiret.

Dar ce vede
Şi aude acum
Sfântul Ilie
Amestecături
De carne de bou
Şi de om
Nisip şi cal
Eli Eli
Lama Sabachthani
La Fântâna Albă
Jeleşte întruna
Şi om
Şi bou
Şi cal
Au venit
prorocii trimişi
De Scorpia Roşie
Cu mitraliere
Cu tunuri
Rafale după rafale
Plumbi topiţi
În Sfinţi adevăraţi
prooroci şi fraţi
Lei de Daniel
Înfruntaţi
Învăpăiaţi
Tigrii şi lupi
Vărgaţi
În amestec de praf
Şi sânge de copii
Nebotezaţi
Voci şi vaiete
Şi urlete bestii
Urlete răguşite
Şuierat de nisipuri
Biciuind ochi
Bulbucaţi
Şi guri însetate
Ochi şi minţi
Şi fraţi
Mai ales dinţi
Copii şi părinţi
Vecini şi fraţi
Bătrâni mitraliaţi
Dumnezeu
S-a ferecat
Lacăt la gură de cer
Rai nevândut
Revândut
Lui Kalaşnicoav
Şi Molotov
Guri de pământ
Dinţi de lut
Ploaie de gloanţe
Dinspre Siret şi Prut
Înspre Fântâna
Acum Neagră
Şi până mai ieri
Albă...
Şi suindu-se
Aceste rafale
Înspre cer
Înspre Dumnezeu
Ascuns
Strigăte şi biciuiri
Căci pe pământ
A venit Dracul

Dumnezeu închis
Între ceruri
Şi ascuns
Pe pământ a trimis
Corbii şi ciorile
Pentru ospăţul
Cu carne şi vin
Din Iaduri
Resturi de cai
Resturi de copii
Mame şi taţi
bătrâni şi fraţi
Ilie îmbătat
Într-un nor a intrat
Şi n-a mai ploat
Apă de spălat
Puhoaie de morţi
Zoaie şi şuroaie
Şi Moise punându-şi
Cenuşă în cap
Şi Iisus
Reîntors pa cruce
Ca spânzurat
În trei piroane
Al patrulea
Rămânând în zare
Călăuză şi flacără
Fierarilor şi ţiganilor...

Sus, sus de tot,
Pe cruce
Steaua cu cinci
Colţuri
Râde şi a răsărit
Pasăre a morţii
Copiii fiind
Şi ei bătuţi
Cu piroane
Pe spatele crucii
Să-i ţie de urât
Lui Christos Iisus
Toscris
Omul sferă
Omul planetă
Legumă
Omul nedumnezeu
Cel ascuns
Şi plecat
Alţi dumnezei
Au umplut
Locul gol
Înadins lăsat
Salină cu apă
Pământul
Şi soartă
Fiindu-i Scorpiei dată
Soarta copiilor
De la Fântâna Albă
Flămândă
Şi goală pe dinăuntru
Scursoare născută
În crimă şi jaf
Pentru că
Dumnezeu i-a uitat
Când a plecat
Şi nu a privit
Înapoi
Şi smoală
A plouat
Să ardă tot
Dinspre Siret
Înspre Prut.

...Ce deltă uscată
S-a întâmplat
A rezultat
Între Siret şi Prut
Şi între
Prut şi Nistru
Fraţi şi iar fraţi.

Uuu, uuu
Urlă Oltul
Care sparge
Munţii
Şi curge prin văi
Strâmtori şi chei
În armonii şi strigăte
Glasuri de lupi
Urcând tot mai sus
Înapoi pe Olt
Înapoi peste munţi
La Fântâna Albă
Acum Neagră
Unde noaptea
S-a lăsat peste
Sânge şi amestec
De praf
Amestec şi pastă
Cu degete
Şi urme de mâini
Cu urme de cal
De capre şi oameni
Bătrânişi femei
Şi bărbaţi
Ce zi Doamne
Natură moartă
Iarbă şi lut
Natură moartă
Cu flori
Copită de cal
Şi mână de copil.

Prin întunericul
Negru şi dens
De la Fântâna Albă
Fântână Neagră
Sclipesc doar
Ochii Morţii
Avidă de copii
Şi de femei
Şi de bătrâni
Şi de preoţi
Şi de animale
Blânde
Avidă de tot
Ce e bun
Şi nu este rău
Pe aceste plaiuri
Pe aceste viroage
Pe care curg lacrimi
În loc să se curgă ape.

Animalele bolnave
Îngrozite de frică
Care trag la căruţa
Scorpiei roşii
Fără ruşine şi frică
Care nu ochesc
Să tragă în javre
Şi şobolani
Ci pentru a repeta
Lecţia fiilor lui Adam
Au pus Kalaşnicovul
Şi Molotovul
La răscruce de vânt
Vânat abject
Simultan
Să-i împuşte
Pe urmaşii
Lui Set şi Abel...
*
...Au Au
Dumnezeule
Cel bun
Şi cel rău
Ce-ai făcut
cu românaşii
Pe care i-ai scos
Cu biciul
Şi cu căruţa
Şi care cu boi
Din Basarabia
Pasăre Măiastră
Şi Bucovina
Pasărea Cucului?
Şi i-ai pus
La păstrare în sare
Între Jiu şi Olt,
Le-ai dat sare
De la Onele Mari,
Prutul şi Nistrul
Le-ai strămutat la vale
Şi ei s-au urcat
Spre mânăstirile
Din Carpaţi
Unde au pus lumânări
Atunci pentru morţi
Şi-acum pentru vii
Şi au strigat
Şi urlat
şi s-au luptat
Cu strigoii
Americani şi ruşi
Şi au săpat tranşee
Cu secera
Dalta şi ciocanul
Ca la Bumbeşti
Livezeni
De la Severin
Şi din nou la
Marea cea Mare
Pe valul lui Traian
Din noua ţară
Golită de tătari
Şi ctitorită
De Basarab cel Mare...

Au decupat
De pe stemă
Ciocanul şi Secera
Şi pâini de aur
Au secerat
Şi cruci au durat,
Şi noi case
Şi copii noi
Au creat;
Şi brâuri de lână,
Şi oi au crescut
Şi boi şi vaci
Şi noi secere
Şi ciocane,
Şi furnale,
Şi avioane,
Spre Vârful Omu
De peste tot s-au urcat
Cu Miorița
Şi Meşterul Manole
Şi cu tractorul
În spinare
Cu plugul
Şi prăşitorul
Cu strungul
Şi cu calculatorul
Şi brâu în juru-i au făcut
Şi au jurat că Basarabia
Şi Bucovina
Vor veni din nou la Regat,
Pe-americani i-au aşteptat
Şi Nistrul să fie
Cum Olt le-a fost
Oltenilor din Regat
Valahia Mică
Valahia Mare
Din nou
Graniţă spre răsărit
Graniţă mai departe
Vladivostoc şi Siberia...
Rusia devenind
Ţară pentru plimbat.

Ha ha ha Iancule Jiene
Şi Petrache Poenaru
Şi Dinu Săraru
Şi Tudore din Vladimir,
Şi Cerneţ
Cât de aproape sunteţi
De Palişciuc şi Puşkin
De Maiakovski
Şi Macedonski,
De Baconski,
De Grigore
Şi Anatol Vieru,
De Eminovici
Şi Golembiovski...
*
Mamă,
de ce
i-ai lăsat
să-l împuşte
pe tata?

De ce i-ai lăsat
Să-l bage
în pământ
şi să toarne
var peste el
şi pământ
şi balegă
de cal
şi de vacă?
...întreabă
pruncul
rănit
care nu ştie
ce e durerea
de plâns...
Care nu a aflat
încă despre
spaimele iubirii
şi spaimele
durerii!
Pe maică-sa
o întreabă!

De ce?
Căci
nu vroia pământ
să ia în gură.
Renunţa la pământ.
Dorea apă de Siret
şi nu de Prut,
ci de peste Siretul
care acum
se topeşte-n amurg.

Mamă moartă
acoperită de nisipul
care peste tot zburdă
şi plânge
şi se-mleteşte
mamă împietrită
între nisip şi bruieni!...

Apa Siretului
darul divin
dincolo e libertatea
românilor
libertatea gândului
libertatea faptei
oxigenul şi apa
trăiască libertatea
pe care ţi-o dă
moartea
mai ales cu ghiulele
de tun,
mari gloanţe,
şi apă din Siret
Fântână Albă
fără liman
înconjurată
de pini şi de brazi
cu frunze de ace
care se-nfig
în piatră seacă
în inimă de tată
frumosul bărbat
cu familie
cu copii
şi cai
şi căruţe
şi steag funerar
în faţă
de parcă mergeau
la moarte
fugind de scorpia roşie...
călare pe boi,
călare pe noi
Doamne,
de ce
i-ai lăsat
să-i împuşte
pe amândoi
mamă şi tată?
...
Covalciuc
Michichiuc
Palisciuc
Sorescu
Ionescu
Mănescu
Cickirdan
Baidan
Agaronian
Roman
Olaru
Pietraru
Vărzaru...
*
Şi Covalciuc
după şaptezeci de ani
şi mai critic
strigă la adresa
Bucureştiului
care nesocoteşte
Bucovina
„să nu exagerăm
poate două trei
sute să fi fost
şi nu zece mii”
...şi o să le-arate el
la anul va scoate
„Cartea neagră”
a Bucovinei
în care ce este alb
nu este şi negru
şi în care adevărul
va curge ca laptele
şi mierea
pe pământurile
arate cu negru
ale Bucovinei
şi Basarabiei...
*
Basarabie şi Bucovină,
Ale Olteniei surori,
Ţări ale României
Rotunde
Elveţiană
Cu trei ugere-rotundă
până la Cetatea Albă
Şi nu doar Fântână...
Dar de ce neagră?
Dacă e albă?
Şi Bucovina soră
Din România
Mult mai frumoasă
Mult mai arătoasă
Ca o floare măiastră
Într-o „Grădină
cu flori multe”...
Şi Bucovina din
noua ţară a Ucrainei
cu străzi şi drumuri
care trebuiesc stârpite,
doar a trecut Maidanul,
şi care o fac de ruşine.

În rest să auzim
numai de bine!...

Este timp de reparat,
Aveţi străzi de referinţă
Din granit
Din chiar Cernăuţiul
Crud şi nereparat;
Mai rău de noi,
Unchii şi bunicii voştri
Care nu vrem
Să refacem ceea
Ce s-a demolat
În Râmnicul de altădat
Şi care până
Acum v-a criticat
Că aţi coabitat
Ca şi clujenii,
Ca şi timişorenii,
Ca şi sibienii,
Şi câţi şi mai câţi
...Cu şobolanii
De prin canalele
Vechi şi străvechi
De când anii..
*
Am intrat în vamă
Cu soarele în apus
Şi am ieşit în noapte
Soarele era jos
Mare şi la apus
Şi era roşu
Şi acoperea
Codrii Cosminului
În stânga noastră

Înspre Siret
Şi malul negru
De la Fântâna Albă...

Cu faţa am intrat
După nervoasă aşteptare
Cu şase persoane
În noapte,
Hidoasă noapte,
Şi ploaie,
Şi fără un licăr de lumină
Prin gropile pline cu apă
Am înaintat spre
Râvnitul oraş
Şi nerâvnita Ucraină
Întuneric peste tot
Un bun apărător
De neotătarii de peste Siret,
De pe Olt,
Un drum pe care traficanţii
Merg cu ochii închişi
Pe axul drumului,
Nu ştiu de unde-l cunoasc,
Au radar interior,
Că pe benzile celor două
Sensuri
Rişti să rămâi fără
Mica maşină
Că de omorât
Nu te omoară nimeni,
Morţii aici
Nu mai au nici un rost
S-au evaporat cu toţi
La Maidan...

La întoarcere am avut noroc
Gropile erau pline
De nisipul adus de ape
Şi maşina îmi
Mergea ca pe valurile Dunării
La mine în cap
Valurile Oltului
Din fostul Râmnic al anilor
O mie nouă sute şaizeci şi opt..
Păcat că acum
Oltul este numai lacuri
Ruşine şi circ
Ş ciori
Şi stuf
Şi nu -l plânge nimeni...

Mai rău în Cernăuţi
Pe străzile vechi
Şi nu în centru
Unde maşina simţeam
Cum se dezmembrează
Datorită curbelor de vibraţie
intrate în rezonanţă....

*

Fântână Albă Fântână Neagră
Fântână de Pace Fântână de Moarte
spre tine am pornit ca prin ceaţă
de praf de stradă fără asfalt dar
cu piatră sfărâmată şi în maşină
am strigat noi nu mai vrem pământ
ci asfalt în timp ce bucovinenii mei
recitau Mama de G Coşbuc sau
Mihai Eminescu cel Sfânt sau
Ştefan cel Mare şi Sfânt care
rămăsese la Putna dar l-am regăsit
nu fără mirare în bisericile din
Cernăuţi!

*

Stând aici şi gândindu-mă la Viena
la ţările de prin prejur gândindu-mă
la toate actele pe care le studiez şi le
foto copiez îmi dau seama că toţi
am pornit de la această Viană care
a dorit să-şi răspândească cultura
poliţienească şi arhitectura în
înreaga Europă centrală şi de est!
această poliţie mustăcioasă cu cal şi
trăsură şi stradă cal şi om fără deosebire,
zgomotoasă, această arhitectură care-l
uneşte pe Beethoven cu Ceaikovski,
pe Maurice Bejart cu Diaghilev, pe
Bismark cu Brejânev...Desigur mai înainte
şi înainte Viena s-a iubit pe faţă cu Roma
şi prin Carol I tatăl purtând la vale pe
Dunăre...luându-l chiar şi pe Ceauşescu
martor postmortem la arderea Sfântului
Sava...

*

Tată
de ce
i-ai lăsat
să o omoare
pe mama...
şi pe Ilie
şi pe toţi
fraţii mei...
De ce tocmai
acum
când românaşii
din Regat
s-au înţeles
cu Hitler
să-l omoare
pe Stalin
să-l scoată
din sicriul
cu vid
pe Lenin
şi să-l îngroape
acolo unde
a avut femeie
şi berbec
în Siberia
de nu s-ar
mai fi întors
că Hitler
tot exista
şi Stalin
şi Hrusciov
şi Andropov
şi Poroşenco
toţi aproape
fraţi
cu românii
de pe lanţul
Noului Canaan...

În cavoul
lui Lenin
să-l întoarcă
pe Nicolae
din mormântul
din bălţile
Volgăi
aruncat
ca să nu
ajungă
în mare..
ce trist trecut
şi îndepărtat.

Proorocul Ilie şi cei 450 idoli ai lui Ball, pictură pe lemn, 2005, 20x50cm, S-PC

*

Frumoasă ca România de astăzi nu-i nici una nici Franţa sau Austria sau Germania, nici Rusia, nici Ucraina, păcat că fiecare zi ce trece cresc autostrăzile şi nu cresc cum trebuie, lipsesc autostrăzile care ne plac şi care fac totuna România cu Transilvania ceea ce înseamnă că România Mare nu a fost dorită de Regat ci de Transilvania şi de românii parlamentari budapestani...de Austria vezi banii daţi lui Mihai Viteazul să creeze marele stat. Autostrada Soarelui trebuie să devină autostrada Lunei de la răsărit la apus dar poate să fie şi a soarelui dacă leagă vestul de estul românilor şi al ungurilor ţiganilor lipovenilor aromânilor Transilvania Valahia Mare Valahia Mică Ele trebuind să crească libertatea reală a românului să crească homo faber şi homo religiosus iar homo ludic din Regat să se transforme în jocul de paie a artelor vizuale în abstract.

*

Ţara noastră, Haţegul, Alba şi Maramureşul Basarabia toată şi Bucovina şi toate de pe Olt Mureş şi Someş, şi Prut, alunecă la vale înspre Dunărea Măiastră! Doamne ce hotar de ţară... şi pe Cerna şi pe Nistru către mare..şi Basarab Dragoş şi Ştefan cel Mare toţi au trecut vadul vieţii către înălţare din aceleaşi descălecate ca să fie pavăză scut în apărarea Europei Mari şi sfinte.

*

Mâine Hotinul şi toată Basarabia jeleşte victoria aliaţilor împotriva verilor germani numai că urmaşii noştri din Hotin şi Basarabia n-au gustat din frumoasa Europă şi Franţă şi Anglie şi Americă ajunse toate în secolul douăzeci şi unu; ce păcat că şi Hotinul şi Basarabia, şi Bucovina au existat înaintea Americii şi înainte nu a putut să-i cunoască...Cernăuţiul Hotinul Soroca Cetatea Albă un petec de ţară cât o lume de fascinaţie şi Basarab fiară care le-a cumpărat veneţienilor bărcile, după ce a colonizat Basarabia de la Ismail la Chilia şi Cetatea Albă, a urcat pe Nistru sus sus sus să le vândă polonezilor şi kievenilor brânză de la Buzău şi Brăila vin din Rusidava şi carne de oaie de la Câinenii de Lupi...

*

Tată
şi mamă,
şi fraţi,
de ce i-aţi
lăsat
să împuşte
şi caii
şi căpiţa
de paie
şi preşul
de curăţat
tălpi
şi covoarele
de pe
pereţii-nflorăţi
şi peştii
din butoaiele
cu sare
căci da
îşi luaseră
sarea
şi peştii
să-i vândă
pe aer
şi iarbă
din frumosul
Regat

...ce Regat!
în care
deja
comsomoliştii
făceau
legea
şi pionierii
se transferau
de la Carol
al II-lea
la Cercetaşi
importanţii
mesageri
din prezentul
îndoliat
din secolul XXI
al cţelei
de sub căruţă
şi prazul.

*

De ce
i-aţi împuşcat
ca pe câinii
fără stăpân
şi bolnavi...

Sodoma and gomora, pictură pe lemn, 2005, 20x50cm, S-PC

*

Ce lume se arăta peste Siret, pe Siret, ce soare apunea când tocmai din culmea dealului fără pini şi brazi, toţi copii părinţi şi fraţi au pornit să alerge la vale ca înspre limanul fericirii între dealuri...şi soarele dintr-o dată s-a stins, copiilor nu s-a mai arătat raiul..ţiuiau dealurile de strigătul şi nechezatul cailor Guernica din Bucovina!...Lidice Sodoma şi Gomora ce minciună spunea Covalciuc şi-l întărea şi Dragoş Olaru că nu sunt în priză documentele! că nu au fost zece mii ci doar trei sute de victime! Ţiuiau dealurile de strigătele şi nechezatul cailor amestecat cu strigătele şi vaietele femeilor, şi anatemele preoţilor strigătele şi lamentările prelungi ale copiilor amestecate cu strigătul de durere ale unchiului meu ale cărui picioare au rămas mai târziu sub tancuri frăţeşti pe când apăra înainte şi înapoi salvând Sevastopolul în strigătul a mii de fraţi porniţi să înconjoare Cetatea Albă şi Chilia şi Ismail până la Cotul Dunării...
Galaţi şi Brăila...

*

De ce i-aţi împuşcat şi nu le-aţi pus cruce! dar aţi îngropat seminţe de pin şi de brad? de ce le-aţi ridicat două turle ruseşti de aur dacă ei au murit fiindcă au vrut să ajungă în ţara în care turlele sunt ca pălăriile din capul ciobanilor din Mărginimile României.

*

De ce l-aţi ucis pe Leca pe toţi cei două miloane de evacuaţi; da, i-aţi ucis dar nu ca la Fântâna Albă din moment ce aceştia au renăscut; acum trebuie să-i înviaţi, acum şi invers Arboroasei să reâncepeţi să-i iubiţi pe nemţi, pe evrei, pe românii sacrificaţi... basarabeni şi bucovineni, pe Franz Iosef şi Maria Tereza...

CLAUDIA VOICULESCU

PARODII

Bătrâni
(După Octavian Goga)

De ce m-ați dus de lângă voi?
Mai bine stam acasă,
Eu boii dragi ca să-i înjug
Pe țarina brumoasă.

Atunci eu nu mai rătăceam
În roți cu-atâtea bețe
Şi nu orbecăiam pe drum
Pe căi tot mai răzlețe.

M-aş fi-nsurat când isprăveam
S-umblu ca un somnambul
Şi să tot caut patrioți
Fără gând la Istambul...

Câți ai avea azi dumneata
Nepoți ce-ar vrea brioşu'
I-ai vrea să fie mai fireşti
Când gustă
caltaboşu'.

……
……

Aşa vă treceți bieți bătrâni
Şi n-auziți cantata
Şi-ncovoiați de-atât istov
Mă socotiți errata...

Fecioara în alb – XVII –
(După Şt. Petică)

Sună pe dealuri doina bătrână
În noapte-nsingurați - luna şi eu -,
Tot lunecând, ne ținem de mână,
Şi tot visăm, purtați de Dumnezeu...

Vântul prin frunze palide trece
Cineva parcă plânge pe-afară
În rouă lacrimi prind să se-nnece
Şi cad într-una, cad de-aseară...
Zile şi nopți topesc peste mine
Cântecul vrăjit demult adormit ;
Tristețile curg printre tulpine
Iar eu cad în ele tot mai robit...

Apune soarele pe dealuri
(După Şt. Petică)

Apune soarele pe dealuri
Si razele în sine-şi strânge
Se-aruncă undeva, în valuri,
Şi cineva de frică plânge...
Şi trece ca o adiere
O cugetare ne-mpăcată
Si-aş vrea să trec de bariere
Ca o lumină irizată
Şi poposită pe o crină
Ca o albină cu povară
Tu să mă țeşi pe etamină
În ceasul jerfelor de seară...

De te-o lovi în cap extaza
Sau, dimpotrivă, vreo lingoare
Să nu te-nvârți ca o sfârlează
Tot aşteptând vreo-mbrățişare ;
Nu te-mbăta cu apă rece
La gestul meu pur diplomatic
Curata-ți frunte nu se-aplece
Sunt doar un domn prea singuratic
Iubind doar noaptea argintoasă
Pe când iubirea o să piară
În clipa repede geroasă
În ceasul jertfelor de seară...

Iar dacă roua clară cade
Şi peste inima ta caldă
Tu nu visa la noi Elade
Şi nici la piatra de smaraldă
Şi nu privi nici sfidătoare
Nu-ți dau din dragoste arvună :
Întreagă e sub reflectoare
Şi-n veci de veci n-o să apună
Dar vrui sub chipuri tăinuite
S-ascund iubirea mea avară
De granițele amăgite
În ceasul jertfelor de seară...

După G. Bacovia

Noapte

Se-ntind bulevarde-n noaptea de vară,
Se-aprinde-o lumină divină –
Dar mă înşel, e din uzină
Şi e lumină-utilitară.

Pe cer de safir, comori de avari
De sus veghează trist Hyperion
Peste oraş, doar Cupidon
Aprinde nuri incendiari.

Plumb

Dormeau adânc sicriele de plumb
Visam o lume-n galbene scântei.
Şi toată lumea mă lua în bumb
Că nu visam sub înfloriții tei

Dormea întors amorul meu de plumb
Dormeam şi eu alăturea ne-ntors
Demult plecase înspre zări Columb
Ce Parce rele visul mi l-au tors?

UNDE FĂCEAU STRĂBUNICII NOŞTRI PLAJĂ. ÎN URMĂ CU UN SECOL, PE MALUL MĂRII NEGRE ERAU ÎN TOP PLAJELE DUDUIA, TATAIA, WARTANOFF ŞI DOMNIȚA ILEANA

Marea Negră a atras întodeauna români din toate zonele țării. Acum vedetă este plaja Mamaia, însă în urmă cu un secol, oamenii se îmbăiau la Duduia, la Tataia sau pe plaja Wartanoff.

În anul 1882, Mihail Eminescu avea 32 de ani şi a venit la mare să se trateze de o boală a picioarelor, ca să se „curarisească". Marele poet se luase după publicitatea pe care se făcea localității Kustenge în presa din Bucureşti: „Marea face bine la tot".

Ca să ajungi în acele vremuri la mare nu era uşor. De la Bucureşti la Giurgiu se mergea cu trenul, apoi cu vaporul până la Cernavodă. De la Cernavodă se urca în tren până la Constanța. Podul de la Cernavodă, care făcea legătura între Dobrogea şi restul țării, a fost inaugurat abia în 1895, a scurtat drumul către marea cea mare.

Plaja "Domnița Ileana"
Foto: Arhivă Radu Cornescu

Duduia de la mare

Edilii constănțeni au amenajat în anii 1900, în Portul Tomis, plaja Duduia, cu cabine separate pentru barbați şi femei. „Duduia" era soția celui care administra plaja. Ea vindea bilete, închiria vestiare, şezlonguri şi umbrele. Toți o numeau „Duduia" şi aşa a rămas numele plajei.

Plaja şi-a schimbat ulterior denumirea în Golful Delfinilor, ca urmare a numărului mare de delfini care veneau la mal să se joace, apoi Golful Pescarilor.

Ulterior, a fost amenajată plaja Mamaia. La început, nu exista decât un mic sat, în partea nordică a oraşului Constanța, populat de pescari greci şi lipoveni, oieri români şi crescători de cai. Plaja era sălbatică şi plină de ciulini. Stațiunea Mamaia a apărut din necesitatea oraşului Constanța de a avea o plajă modernă.

Inaugurarea oficială a stațiunii a avut loc în august 1906 şi tot atunci s-au amenajat primele spații turistice.

Însuşi Carol I a venit în vizită pe litoralul românesc.

Edilii nu au renunțat nici la dezvoltarea turismului în Constanța. Aşa a apărut Plaja Tataia în perioada interbelică, în spatele Universității Ovidius din prezent. În apropiere se afla Parcul Tataia, pe fostul Bulevard Regina Maria.

Plaja cu o potecuță pitorească

Într-o publicație de epocă, citată de ctcro.wordpress.com, se spune că plaja era „în partea de sus a oraşului. E plaja Tataia, amenajată cu multă îngrijire. Are cabine de zid şi o potecuță pitorească coboară din Parcul Tataia la mare. Multă lume frecventează această plajă".

Plaja Wartanoff era situată în partea de nord a plajei Modern din prezent. Ulterior, s-a extins spre nord, devenind Plaja Domnița ILEANA (după numele fiicei lui Ferdinand I), dezvăluie arhitectul Radu Cornescu. După apariția Plajei Modern, Domnița Ileana a dispărut, dar partea dinspre nord s-a extins şi noua plajă s-a numit „Trei Papuci".

Denumirea vine de la faptul că ea era la trei papuci distanță de casele contănțenilor.

O altă plajă din nordul oraşului Constanța a fost denumită „Duduia", în amintirea celei vechi din zona Portului Tomis, apoi rebotezată „Diana".

Plaja Modern se numea initial „Muncitorul". O perioadă, trebuia să plăteşti ca să intri pe plajă. Însă întotdeauna se găsea o intrare secretă pe la Vila Şuțu. Nu existau şezlonguri şi fiecare îşi aducea de acasă patru bețe şi un cearşaf şi se acoperea de soarele dogoritor. Arhitectul Radu Cornescu spune că au mai existat cel puțin încă patru zone unde se făceau, pe vremuri, băi de mare. Una era Plaja de la Vii, în dreptul Porții 5 a Portului Constanța, şi alta la Poarta 2.

Când administrația românească a intrat în Constanța, a găsit lângă portul englezesc o plajă pe care o foloseau mai ales englezii, deoarece era în perimetrul concesionat lor de Imperiul Otoman. Această plajă a dispărut odată cu ridicarea Portului Constanța (1896-1909). Arhitectul a mai găsit în Arhivele Statului faptul ca între 1878-1900 au existat două „instalațiuni" balneare pe faleză.

La prima se ajungea chiar pe stâncile care astăzi sunt sub actualul Cazinou. A doua era între Hotel CAROL (actualmente Comandamentul Marinei) şi Palatul Sturdza (între timp dispărut).

Numele de "Mamaia" este pentru prima dată consemnat de Alexandre de Launay, care, în drumul său spre Constantinopol, a traversat Dobrogea în anul 1799. El scrie despre localitatea "Mammay", denumită, astfel, conform unei hărți ruseşti din 1855. Numele turcesc al localității era "Mamakioi", ceea ce însemna Mamai Sat (Mamay Kyoi).

Potrivit lui Nicolae Iorga la Conferința "Politica Mării Negre", publicată în „Neamul Românesc", numele de Mamaia este de origine tătară şi vine de la Hanul Crimeii Mamai, conducătorul Hoardei Albastre la din timpul anilor 1370.

Familia Regală acceptă un cadou făcut de către notabilitățile con-

stănțene, după 1920, sub forma unei suprafețe de 4 hectare de teren între lac şi mare. Aici se construieşte în scurt timp un mic palat în stil românesc. Regina Maria a început construirea reşedinței de vara de la Mamaia. Palatul avea o formă destul de neregulată, semănând mai mult cu o vilă cu mai multe corpuri, şi era situat în mijlocul unui parc. Construcția avea o suprafață de 1200 m pătrați şi a fost ridicată în doi ani şi jumătate. Construcția se va finaliza în vara anului 1926.

După moartea Regelui Ferdinand, în anul 1927, clădirea a fost donată de Regina Maria şi patru din copiii săi (Nicolae, Ileana, Elisabeta şi Mărioara), prințesei Elena, mama Regelui Mihai.

După 1930, palatul va intra în posesia Regelui Carol al II-lea, care l-a folosit ca reşedință de vară. Regina Maria şi-a oprit 2780 m pătrați din parc, unde a dispus construirea unei moderne vile, "Vila Stirbey", dotată cu ascensor francez, marca "G. Houplain Paris" de 4 persoane, cu centrală electrică proprie şi o pompă centrifugală ce alimenta turnul cu apă. La 6 iunie 1932, din ordinul lui Carol al II lea, vila ridicată de Regina Maria a fost predată Flotilei de Hidroaviație din Mamaia.

Claudia VOICULESCU

LA GALERIA DE ARTĂ „ARTEX", DOUĂ STILURI, PENTRU O „VEGETALIA"

În toiul cireşarului zvonul culorilor din floral s-a topit adânc. Magnoliile, Liliacul, Rozele, Lămâița şi-au presărat petalele, ne-au tămâiat cu aromele şi au dat tonul salcâmilor să înebunească roiurile. Apoi teii s-au luat la întecere cu miresmele să ne liniştească în înserările calme, după canicula ce saltă şi ea în miez de zi gudroanele şi izul imperiului de asfalt. Vrei să le simți pe toate împreună şi atunci trebuie să găseşti formula să le aduni, să le topeşti separându-le culoarea de mireasmă, dar lăsându-le într-un concert de tonuri şi desen cu nerv(-uri) de forță.

E amiaza mare a solstițiului de vară. Afişul expoziției, vernisată la Galeria de Artă „Artex", în 12 iunie 2017, mă ia de mână. Titlul mă scoate din gândul anterior, tocmai îmbălsămat de aromele teilor desfrunziți de miroase. „Vegetalia", scrisă cu verde, mi-a indus imediat ideea de pandalie a vegetalului, ca o forfotă plină de viață. Ce potop de vegetație va fi iscat luna mai, tocmai consumată... Cei care ne ademeneau (spre umbrirea interiorului, pentru că afară ploua cu foc!), – de fapt cele! – erau artiştii artei plastice: Andreea Hereşanu şi Daniela Deaconu. Cunoşteam câte ceva despre autoare, ba chiar aveam o simpatie specială pentru Andreea pe care o întâlnisem (tablourile ei se înțelege!) de „ziua zilelor" (1 Decembrie), la Muzeul Unirii din Alba Iulia, anul trecut. Un motiv în plus să trec pragul, să văd ce isprăvi a mai făcut favorita mea (Andreea/artist plastic, fiind lovişteanca cea mai apropiată de locul naşterii Ceciliei Cuțescu Storck) . Aici trebuie spus că ne mândrim cu Andreea toți concetățenii ei din Lovişte, cu atât mai mult cei ai localității Câineni. Pentru a nu face ierarhizări în simpatiile noastre declarăm aici şi iubirile, mai vechi, pentru Angela Tomaselli şi Ion Iosif şi ei cu baştini lovişteni în măsură să ne excite un patriotism local.

Gândul că Andreea Hereşanu poate avea o expoziție personală (aici împreună cu Daniela Deaconu!), la galeria cea mare a oraşului, mi-a confirmat un gând mai vechi, dar şi speranțele puse în ea de Gheorghe Dican şi Peti Velici care îmi dădeau nădejdi privind evoluția artistei din vecinătatea simpatiei noastre. Acum, în toiul verii, luase în stăpânire „galeria", împreună cu nimic mai prejos într-ale artei sale, Daniela Deaconu. Am vizitat expoziția, exact la miezul zilei solstițiului. Eram singur printre zbuciumul culorilor, vizibil de la distanță, că este expresia a două stiluri diferite. La Andreea am remarcat dezlănțuirea, cu tuşe nervoase pe desen labiritnic, modalitate care lasă gândului provocarea să se minuneze de conlucrarea culorilor, dar şi enigma căutării firului de gând care a inspirat compoziția. Senzația - profanului din mine, fără a fi participat la punerea în temă, cu ocazia vernisării!- îmi spune că totul pare o explozie expandând spațiul vegetal, ca o înflorire abruptă şi de aceea de mare prospețime. Mai demult sesizasem (era prin Martie 2015!), în doar trei tablouri, o zi a „Valpurgiei" , izbucnind dintr-o fire abscon-să, artista însăşi. Făceam atunci o conexiune , văzând în răscolirea centrului oraşului Râmnicu Vâlcea o revoltă a ordinii preexistente, împotriva unei indefiniții. Conex-iunea tematică de atunci, se lămureşte acum printr-o expunere largă, că sensurile ascunse se aşează, limitând uzurparea entropică spre ziua cu lumină şi lămuriri de sensuri în personalitatea care se exprimă consecvent şi rafinat.

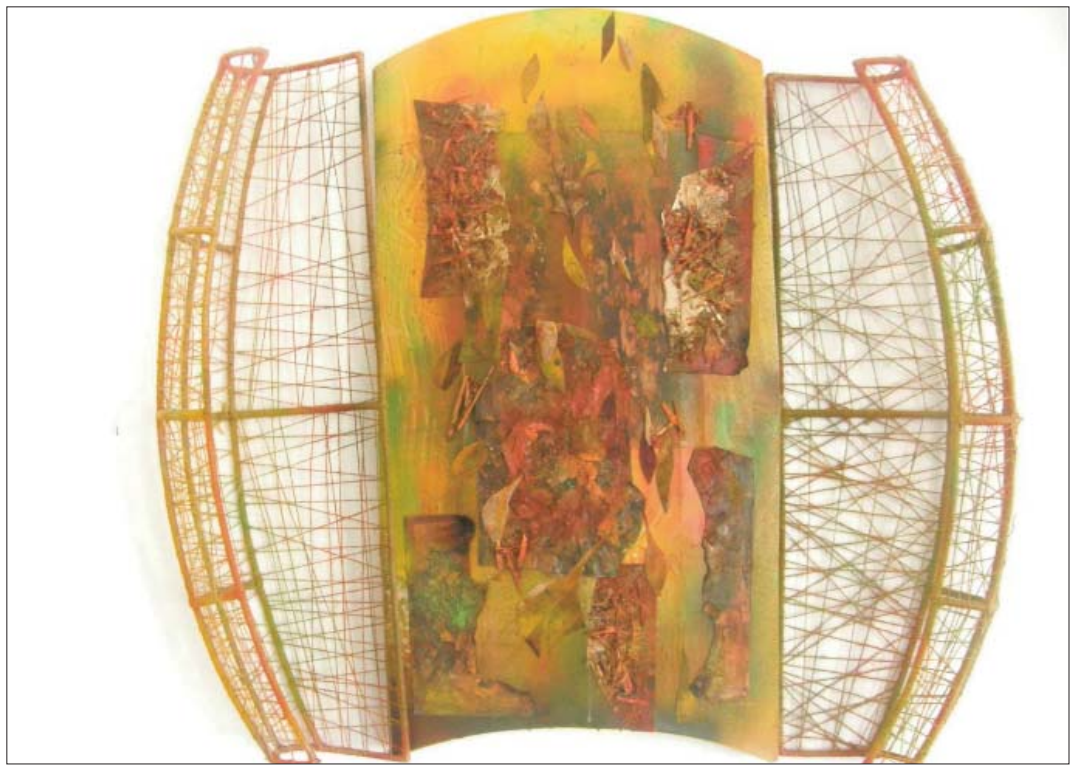

Deşi sub aceeaşi temă arta Danielei Deaconu are o linişte de catifea exprimată prin uniformitatea culorii care nu lasă contrastul violent să-i tulbure starea aşezată de calm. Desenul se rostuieşte în rigoare geometrică ca o modalitate de-a nega aparentul întâmplător al naturii. Spirala ne vorbeşte, matematic de Fibonaci, dar şi de iedera naturii disciplinată de-o ordine la vedere. „Vegetalia" Danielei priveşte spre interioritatea vegetării. (Felicitări organizatorilor care au conceput simetria acestei frumoase expoziții!). Observăm în detaliul, precum filigranul frunzei - şi ea cu nervuri bine proiectate de creator!- apelul la ordine, ca un leac împotriva entropiei cu invitație la explozii... solare. Cale două stiluri, de-o parte şi de alta a expoziției, ne arată dualitatea lumii în căutare de soluții, precum o luptă a contrariilor ce se confruntă , dialectic şi se rânduiesc la timonă. Aici echilibrul este restabilit prin organizarea ansamblului.

Artistele noastre, membre ale Uniunii Artiştilor Plastici din România, sunt şi dascăli pentru arta frumosului, vorbind prin desen şi culoare, în Şcolile oraşului. Ele s-au şcolit în puncte cardinale extreme ale României. Daniela în capitala Moldovei, la Iaşi, acolo unde răsare soarele dimineață, iar Andreea la Timişoara (capitală culturală a Europei, în devenire, pentru 2021!), unde soarele apune. Între cele două, la Râmnicul Vâlcea, la vremea cumpănirii zilei pe cercul anului, exact la miezul zilei, am fost între stilurile celor două artiste, cu bucuria privitorului, luat de mână printr-un alt fel de spațiu învegetat de arta cu tâlc. Ne pare rău că din expoziție a lipsit autoportretul Danielei Deaconu pentru ca simetria ansamblului să fie completă, dar şi pentru recunoaşterea chipului unui artist care face cinste oraşului. Felicitări organizatorilor şi artistelor care ne-au dăruit expoziția.

M. SPORIŞ

REVISTĂ DE CULTURĂ TRIMESTRIALĂ
produsă de
ECOSTAR 21 şi EDITURA INTOL PRESS

Editor şef: Petre CICHIRDAN
Redactor şef: Bogdan CICHIRDAN
Director marketing: Ligia NICOLESCU
Secretar de redacție: Felix SIMA
Tehnoredactare: SC INTOL SRL
Corector: Tina CICHIRDAN
Seniori editori: Veniamin MICLE, Constantin ZĂRNESCU, Dumitru VLĂDUȚ
Publicişti (inclusiv autori foto): Mihai SPORIŞ, Marian PĂTRAŞCU, Simona Maria KIS, Gheorghe PANTELIMON, Gheorghe MĂMULARU, Paulian BUICESCU, Vasian MIRCESCU, Gheorghe SPORIŞ, Adina DUMITRESCU, Ligia NICOLESCU

Redacția: Rm. Vâlcea, Calea lui Traian nr. 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Telefoane: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Website: www.cichirdan.ro, www.culturaarsmundi.ro

ISSN: 2285 – 6919
ISSN-L: 2285 – 6919 Preț: **3 lei**

Tipografia PRODCOM Tg. Jiu, 25.07.17

NTX concept
S.C. NTX CONCEPT SRL
Proiectare şi Execuție Infrastructuri Rutiere, Construcții Civile şi Industriale. Contact: 0740.035.985

NOTĂ
Întreaga responsabilitate a conținutului articolelor revine autorilor. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Revista apare sub incidența Legii 186/2003.